

การวิเคราะห์เนื้อหาถึงพิมพ์ที่มีอยู่ใน
ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยบูรพา

อาภากร ชาติโลหะ

10 ส.ค. 2546
163104

เริ่มบริการ
30 ก.ค. 2546

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ธันวาคม 2545

ISBN 974-9585-06-2

คำนำ

ทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น มีความสำคัญในการศึกษาความเป็นมา ประวัติ พัฒนาการ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะช่วยให้ทราบถึงสภาพของ ท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่น ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียง สำนักร หอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ในฐานะที่เป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่นของภาคตะวันออกเฉียง จึงเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญ ในการรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทางภาคตะวันออกเฉียง ส่งเสริม สนับสนุน การเรียน การสอน การค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นของภาคตะวันออกเฉียง หากศูนย์- ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียง มีการจัดหาและรวบรวมข้อมูลไว้อย่างครบถ้วนมากเท่าใด ผู้ใช้บริการก็จะได้รับ ประโยชน์มากเท่านั้น ผู้วิจัยซึ่งรับผิดชอบปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลภาคตะวันออกเฉียง และรับผิดชอบดูแล ศูนย์ดังกล่าวจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษา วิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่จัดเก็บไว้ในศูนย์ฯ เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มา ใช้เป็นแนวทางในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศต่อไป

ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาโดยทั่วไป มักนำรายการเอกสารที่วิเคราะห์ มารวบรวมไว้เป็นบรรณานุกรมในภาคผนวกท้ายเล่ม แต่ในการวิจัยครั้งนี้เอกสารที่นำมาวิเคราะห์ ได้มีการบันทึกลงในฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุด สามารถสืบค้นได้สะดวก รวดเร็ว ในระบบอินเทอร์เน็ต จึงมิได้นำมาจัดทำเป็นภาคผนวก

หวังว่างานวิจัยเล่มนี้คงเป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และใช้เป็นแนวทางในการผลิต ทรัพยากรสารสนเทศทางภาคตะวันออกเฉียงต่อไป และขอขอบคุณทุกท่านที่เป็นกำลังใจ สนับสนุนและ ช่วยเหลือ ให้งานวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จออกมาเป็นรูปเล่ม

วาภากร ธาตุโลหะ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งจัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2543 โดยจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์และเนื้อหาวิชา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยและหนังสือ จำนวน 898 ชื่อเรื่อง ใช้แบบบันทึกข้อมูลเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสำรวจกลุ่มประชากรจากศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดกรอบเนื้อหาวิชาตามการแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 21

ผลการวิจัยพบว่า

1. สิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือและงานวิจัย ตามลำดับ
2. ปีที่มีสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ ปี พ.ศ. 2542 รองลงมาคือ ปี พ.ศ. 2543 ปี พ.ศ. 2541 ปี พ.ศ. 2539 ปี พ.ศ. 2540 ปี พ.ศ. 2538ตามลำดับ
3. สิ่งพิมพ์ทุกประเภทมีเนื้อหาในหมวดสังคมศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือ เนื้อหาในหมวดเทคโนโลยี
  - 3.1 สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเภทวิทยานิพนธ์ มีเนื้อหาในหมวดสังคมศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือเนื้อหาในหมวดเทคโนโลยี ปรัชญา และความรู้ทั่วไป ตามลำดับ
  - 3.2 สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเภทงานวิจัยมีเนื้อหาในหมวดสังคมศาสตร์ และเทคโนโลยีมากที่สุด รองลงมาคือเนื้อหาในหมวดวิทยาศาสตร์ และศิลป, ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ตามลำดับ
  - 3.3 สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเภทหนังสือมีเนื้อหาในหมวดสังคมศาสตร์มากที่สุดรองลงมาคือเนื้อหาในหมวดประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เทคโนโลยี และความรู้ทั่วไป, วิทยาศาสตร์, ศิลปะ ตามลำดับ

**An Content Analysis of
Information Centre on the East of Thailand
Burapha University Library**

APAKORN THATLOHA

Burapha University Library

2002

ISBN 974-9585-06-2

Abstract

The purpose of research was to analyse the types and contents classification of document relating to the Information Centre on East of Thailand published during 1995-2000. The population consisted of 898 titles of printed materials including theses, research reports, and books. Data was collected from The Information Centre on East of Thailand. The content analysis of the documents was followed the Dewey Decimal Classification 21th edition.

Findings :

1. Most of documents were theses.
2. The documents were mostly published in 1999, 2000, 1998, 1996, 1997, 1995 respectively.
3. The contents of the document were mostly in social sciences, technology. The result of contents analysis of documents which identified by types of materials were:
  - 3.1 Contents of theses were mostly in the field of social sciences, technology, philosophy and general respectively.
  - 3.2 Contents of research reports were mostly in the field of social sciences and technology, sciences, fine arts and history-geography respectively.
  - 3.3 Contents of books were mostly in the field of social sciences, history-geography, technology and general, sciences, fine arts respectively.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียง สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา	4
การวิเคราะห์เนื้อหาเอกสาร	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	19
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	19
การวิเคราะห์ข้อมูล	20
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	24
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
การวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ ปีที่พิมพ์และ เนื้อหาในหมวดใหญ่	25
การวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ ปีที่พิมพ์และ เนื้อหาในหมวดย่อย	31
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
สรุปผลการวิจัย	54
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	59

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามประเภทสิ่งพิมพ์และปีที่พิมพ์	19
2	แสดงจำนวนและร้อยละของสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามประเภทสิ่งพิมพ์และปีที่พิมพ์	25
3	แสดงจำนวนและร้อยละของสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามประเภทสิ่งพิมพ์และเนื้อหา ในหมวดใหญ่	26
4	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดใหญ่และปีที่พิมพ์	28
5	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดใหญ่และปีที่พิมพ์	29
6	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดใหญ่และปีที่พิมพ์	30
7	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามสาขาวิชาในหมวดย่อย ความรู้ทั่วไปและปีที่พิมพ์	31
8	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยปรัชญา และปีที่พิมพ์	32
9	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศาสนา และปีที่พิมพ์	33
10	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยสังคมศาสตร์ และปีที่พิมพ์	34
11	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยภาษา และปีที่พิมพ์	35
12	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยวิทยาศาสตร์ และปีที่พิมพ์	36
13	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยเทคโนโลยี และปีที่พิมพ์	37
14	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์และปีที่พิมพ์	38
15	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยวรรณคดี และปีที่พิมพ์	39
16	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยประวัติศาสตร์	40

	ภูมิศาสตร์และปีที่พิมพ์	
17	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามเนื้อหาในหมวดย่อยสังคมศาสตร์และปีที่พิมพ์	41
18	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยวิทยาศาสตร์และปีที่พิมพ์	42
19	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยเทคโนโลยีและปีที่พิมพ์	43
20	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศิลปะ ทัศนศิลป์ มัณฑนศิลป์และปีที่พิมพ์	44
21	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์และปีที่พิมพ์	45
22	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยความรู้ทั่วไปและปีที่พิมพ์	46
23	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศาสนาและปีที่พิมพ์	47
24	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยสังคมศาสตร์และปีที่พิมพ์	48
25	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยวิทยาศาสตร์และปีที่พิมพ์	49
26	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยเทคโนโลยีและปีที่พิมพ์	50
27	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศิลปะ ทัศนศิลป์ มัณฑนศิลป์และปีที่พิมพ์	51
28	แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์และปีที่พิมพ์	52

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดินแดนภาคตะวันออก หมายถึง ดินแดนที่เป็นที่ตั้งของจังหวัด 8 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง จันทบุรี และตราด (สมุดรายนงานสถิติภาค ภาคตะวันออก. 2536 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ซึ่งอยู่ทางตะวันออกของกรุงเทพมหานครระหว่างละติจูดที่ 11 องศา 31 ลิปดา ถึง 14 องศา 30 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 100 องศา 52 ลิปดา ถึง 102 องศา 58 ลิปดา ตะวันออก (รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมภาคตะวันออก พ.ศ. 2542. 2543 : 1) ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดสระบุรี จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์ ทิศตะวันออกติดต่อกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ทิศใต้ติดต่อกับอ่าวไทย และทิศตะวันตกติดต่อกับกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ และอ่าวไทย (สมุดรายนงานสถิติภาค ภาคตะวันออก. 2536 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) เมื่อแบ่งตามลักษณะของที่ตั้งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือภาคตะวันออกตอนบนและภาคตะวันออกตอนล่าง (การดี มหาพันธ์. 2533 : 11)

ภาคตะวันออกตอนบน ประกอบไปด้วยดินแดนที่เป็นที่ตั้งจังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง นครนายก (ยกเว้นบางส่วนของอำเภอบางปะกง) และพื้นที่บางส่วนของจังหวัดชลบุรี (เขตอำเภอพนัสนิคม พานทอง และหนองใหญ่)

ภาคตะวันออกตอนล่าง ประกอบไปด้วยดินแดนที่เป็นที่ตั้งของพื้นที่ส่วนที่เหลือของจังหวัดชลบุรี (อำเภอเมือง ศรีราชา บางละมุง สัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง) บางส่วนของอำเภอบางปะกง จังหวัดระยอง นครนายก (พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลระยะทางประมาณ 12 กิโลเมตร) จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ภาคตะวันออก ถึงแม้ว่าจะเป็นภูมิภาคเล็ก ๆ ของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 36,502.5 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 7.11 ของพื้นที่ทั่วประเทศ (สุชาติ เกาทอง. 2543 : 3) แต่ดินแดนภาคตะวันออกเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญหากพิจารณาตามลักษณะพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ พบว่าเป็นดินแดนที่ประกอบไปด้วยที่ราบลุ่ม ที่สูง ป่าเขา รวมทั้งชายฝั่งทะเลและเกาะต่าง ๆ ในส่วนของพื้นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การทำการเกษตรพืชผลทางเกษตรต่าง ๆ ที่สูงและป่าเขาเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำบึงแสร้ง และแม่น้ำจันทบุรี ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญ ส่วนที่ราบชายฝั่งทะเลยาว 515 กิโลเมตร ซึ่งติดกับอ่าวไทย เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำที่สำคัญ เชื่อมโยงกับนานาชาติ นอกเหนือจากเป็นแหล่งอาชีพการประมง และเป็นดินแดนที่อยู่ไม่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจของประเทศไทย ในแง่เศรษฐกิจดินแดนภาคตะวันออกเป็นแหล่งงานที่สามารถดึงดูดแรงงานจากภาคต่าง ๆ ของประเทศเข้ามาตามฤดูกาล และเข้ามาตั้งถิ่นฐานอย่างถาวรเป็นจำนวนมาก คำน

การผลิตภาคตะวันออกเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจที่เป็นสินค้าออกที่สำคัญของประเทศ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ผลไม้ สัตว์ปีก สุกร สัตว์น้ำทั้งสัตว์น้ำเค็มและน้ำจืด ด้านการตลาดและอุตสาหกรรม ภาคตะวันออกเป็นศูนย์กลางการแปรรูปมันสำปะหลังและส่งออก ศูนย์กลางการผลิตเชื้อเพลิง ศูนย์กลางการผลิตรัตนชาติและอัญมณี และศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรม บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าเศรษฐกิจและการขนส่งสินค้า (ภารดี มหาวินธุ์ และคนอื่น ๆ. 2540 : 13)

จากความสำคัญของดินแดนภาคตะวันออก ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการศึกษาในท้องถิ่น รวมถึงนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันในเรื่องการปฏิรูปการศึกษา มีผลให้เกิดการกระจายอำนาจออกสู่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหาร การจัดหลักสูตรแบบเรียน การสอน การวัดผลและการประเมินผล ตลอดจนส่งเสริมความก้าวหน้าและพัฒนาวิชาชีพครูให้สูงขึ้น แนวโน้มพบว่าการจัดการศึกษาทุกระดับขึ้นในส่วนภูมิภาค ท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมมากขึ้น (สุวิชัย โกศัลยวัฒน์. 2542 : บทคัดย่อ) และบรรจุเรื่องราวของท้องถิ่น ให้มีการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษามากขึ้น

ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดหา รวบรวม จัดเก็บและจัดระบบสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับภาคตะวันออก แต่ยังไม่ได้มีการสำรวจว่าสิ่งพิมพ์ที่จัดเก็บเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทใด มากน้อยเพียงใด มีเนื้อหาทางด้านใด และยังขาดข้อมูลทั้งประเภทสิ่งพิมพ์และเนื้อหาทางด้านใด ในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานด้านสารสนเทศและรับผิดชอบศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก จึงเห็นควรที่จะศึกษาวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก เพื่อผลการศึกษารังนี้ จะช่วยให้ทราบถึงสภาพเนื้อหาวิชาที่มีอยู่ในศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกว่าเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทใด มีมากน้อยเพียงใดและมีเนื้อหาทางด้านใด อันจะเป็นแนวทางในการจัดหาสารสนเทศต่อไป อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องจัดหาและผลิตสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ได้ตรวจสอบ จัดหา และผลิตสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับภาคตะวันออก เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น มีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นให้ผู้นสนใจศึกษา ค้นคว้า หลากหลายทั้งรูปแบบและเนื้อหา กับทั้งเป็นผลให้ทราบแนวทางที่จะพัฒนาศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ตามประเภทของสิ่งพิมพ์ และเนื้อหา

ความสำคัญของการวิจัย

เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดหาสารสนเทศ ของศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก และเป็นแนวทางให้ผู้ผลิตสารสนเทศ ได้พิจารณาและตัดสินใจเลือกผลิตสารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคตะวันออก

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียง ซึ่งจัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2543 จำนวน ทั้งหมด 898 ชื่อเรื่อง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียง หมายถึง สิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์ หรือปริญญาานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียง และให้บริการในศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียง สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งจัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2543

ภาคตะวันออกเฉียง หมายถึง พื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ระยอง จันทบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว และตราด

การแบ่งหมวดหมู่ หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหาวิชาตามการแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของคีวี จากหนังสือ Dewey Decimal Classification and Relative Index ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 21 ซึ่งถอดความและเรียบเรียงโดย รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงใต้ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
2. การวิเคราะห์เนื้อหาเอกสาร
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงใต้ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงใต้ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา เกิดจากความพยายามของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ต้องการแสวงหาความร่วมมือกันระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยในภูมิภาค จึงเกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค หรือที่เรียกว่า **ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (Provincial University Library Network = Pulinet)** ก่อตั้งคณะทำงานสร้างฐานข้อมูลท้องถิ่น (ชื่อในขณะนั้น) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคได้รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนรองรับการศึกษาเกี่ยวกับท้องถิ่นในเชิงบูรณาการ และเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่มุ่งเน้นการกระจายความเจริญสู่ชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้ห้องสมุดและมหาวิทยาลัย มีบทบาทในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนด้วย เพราะหากมหาวิทยาลัยใดมีข้อมูลท้องถิ่นมากย่อมจะมีบทบาทต่อชุมชนมากขึ้น ที่สำคัญที่สุดคือ การมีข้อมูลท้องถิ่นนั้นถือเป็นการสร้างเอกลักษณ์ทางข้อมูลให้แก่ มหาวิทยาลัยนั้น อีกประการหนึ่งคือ ในการจัดสร้างฐานข้อมูลท้องถิ่นนั้นเป็นการทำให้ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญ ในเครือข่ายสารสนเทศ เนื่องจากห้องสมุดแต่ละแห่งจะเป็นแหล่งข้อมูลเฉพาะด้านที่ช่วยให้สถาบันอื่น ๆ ในเครือข่ายใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ (โครงการสำรวจแหล่งสารนิเทศท้องถิ่น. 2537 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ดังนั้น คณะทำงานสร้างฐานข้อมูลท้องถิ่น เปลี่ยนชื่อเป็นคณะทำงานข้อมูลท้องถิ่น เมื่อปี พ.ศ. 2536 (สุวันนา ทองสีสุขไส และอัจฉรา จันทสุวรรณ. 2539 : 11) จึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การจัดตั้งข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ได้อย่างลึกซึ้ง และมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา จึงได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อ พ.ศ. 2535 เพื่อรวบรวม จัดระบบและให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงใต้ (คณะทำงานข้อมูลท้องถิ่น ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค. 2542 : 43) ต่อมาในปี พ.ศ. 2538 เมื่อการพัฒนา

ของระบบการบันทึกสารสนเทศ เพื่อการศึกษา ค้นคว้าเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยบูรพา เห็นความสำคัญของห้องสมุดในฐานะที่เป็น ศูนย์บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้า วิจัย ของนิสิต และรองรับการขยายตัวของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการเปิดสอนสาขาวิชาใหม่ ๆ และรับนิสิตเข้าศึกษาในระดับต่าง ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี มหาวิทยาลัยบูรพาจึงเสนองบประมาณในการก่อสร้างอาคาร สำนักหอสมุดหลังใหม่ขึ้น เพื่อทดแทนอาคารระดังเดิมซึ่งคับแคบไม่เพียงพอต่อการขยายตัวของมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ อาคารหลังใหม่นี้ มีลักษณะเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสูง 7 ชั้น พื้นที่ใช้สอยทั้งสิ้น 11,500 ตารางเมตร งบประมาณการก่อสร้างจำนวน 109,640,000 บาท เป็นอาคารสำนักหอสมุดที่ทันสมัย มีเทคโนโลยีสมัยใหม่ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการให้บริการแก่นิสิตและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา. 2545 : 5) ภายหลังจากย้ายมาอยู่อาคารหลังใหม่นี้ ได้นำทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงใต้ แก่ หนังสือ วิทยานิพนธ์ กฤตภาค จุลสาร มาจัดเก็บบนชั้น 5 โดยมีห้องสำหรับจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะ ชื่อว่า ห้องศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงใต้ มีเนื้อที่ 81 ตารางเมตร (ที่ระลึกในพิธีเปิดอาคารเทพรัตนราชสุดา มหาวิทยาลัยบูรพา วันเสาร์ที่ 16 ธันวาคม 2538. 2538 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) และอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ

ขอบเขตของข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงใต้

ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงใต้ หมายถึง ข้อมูลที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ทุกสาขาวิชาใน 8 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ระยอง ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก และตราด ดังนี้ (ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงใต้. 2544 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. หนังสือทั่วไปที่มีเนื้อหาทางด้านวิชาการ และระบุเป็นจังหวัดต่าง ๆ ใน 8 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ และผลงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยบูรพา
2. วิทยานิพนธ์ที่ทำการวิจัยจากประชากรในเขตพื้นที่ 8 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ และผลงานวิจัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัยบูรพา
3. จุลสารที่มีเนื้อหาข้อมูลเฉพาะเรื่องของภาคตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด
4. กฤตภาค คือบทความจากหนังสือพิมพ์และวารสาร ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 8 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้

วัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวม จัดระบบ และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาคตะวันออกเฉียงใต้ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัยในมหาวิทยาลัย และผู้สนใจ
2. เพื่อสร้างฐานข้อมูลท้องถิ่น โดยรวบรวมสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับภาคตะวันออกเฉียงใต้ให้รวมอยู่ในแหล่งเดียวกัน และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

3. เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการข้อมูล ให้สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการมากที่สุด

4. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับภาคตะวันออก

การให้บริการ ผู้ใช้บริการสามารถสอบถาม หรือขอคำแนะนำได้จาก บรรณารักษ์ฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ ชั้น 5 สำนักหอสมุด ซึ่งจะให้บริการดังนี้

1. บริการช่วยค้นหาและแนะนำการใช้ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก
2. บริการยืม-คืน สิ่งพิมพ์ของศูนย์ฯ โดยให้ยืมเพื่อนำไปถ่ายเอกสาร และให้ใช้เฉพาะภายในห้องสมุดเท่านั้น
3. บริการรวบรวมบรรณานุกรมที่เกี่ยวกับภาคตะวันออก
4. บริการห้องอ่าน ศึกษาค้นหา ทั้งนี้ผู้ใช้แจ้งความจำนงขอใช้บริการ โดยการ กรอกแบบฟอร์มขอใช้ห้องศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก

การวิเคราะห์เนื้อหาเอกสาร

จากหลักฐานพบว่าวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาได้มีการพัฒนามาตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 เริ่มจากนักศึกษาทางด้านวารสารศาสตร์ทำวิจัยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความสำคัญของข่าว ด้วยการนับบรรทัดของข่าว ในหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกันว่า ข่าวในเรื่องเดียวกันนี้ หนังสือพิมพ์ฉบับใดให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใด (พัชนี เขยจรรยา, เมตตา วิวัฒนากุล และฉรินันท์ อนวัชศิริวงศ์. 2538 : 212) ต่อมาในราวปี ค.ศ. 1938 ฮาโรลด์ ลาสส์เวลล์ (สายฝน บูชา. 2542 : 31) ได้นำเอาวิธีวิเคราะห์เนื้อหาการศึกษาเรื่องของประชามติ การโฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจมาก ในสงครามโลกครั้งที่ 2 การสื่อสารมวลชนสมัยนั้น ได้รับการวิเคราะห์อย่างมีแบบแผนภายใต้หัวข้อว่า ใคร พูดอะไรกับใคร ว่าอย่างไร และได้ผลอย่างไร นับเป็นโครงการใหญ่โครงการหนึ่งในยุคนั้น

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) คือ เทคนิคการวิจัยที่พยายามจะบรรยายเนื้อหาของข้อความหรือเอกสาร โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบ (Berelson. 1971 : 18) และเน้นสภาพวัตถุวิสัย (Objectively) การบรรยายนี้ เน้นที่เนื้อหาตามที่ปรากฏในข้อความ พิจารณาจากเนื้อหาโดยผู้วิจัยไม่มีอคติหรือความรู้สึกของตนเอง ไม่เน้นตีความหรือหาความหมายที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง (Holsti. 1969) ซึ่งสรุปได้ว่าการวิเคราะห์เนื้อหาจะต้องมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ ความเป็นระบบ มีความเป็นสภาพวัตถุวิสัย และอิงกรอบแนวคิดทฤษฎี (สุภางค์ จันทวานิช. 2539 : 144-145) ในทางบรรณารักษศาสตร์ การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การพิจารณาว่าเนื้อหาของเอกสารหรือสารสนเทศนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร สาขาวิชาใด และจัดอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาใด (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2535 : 19) นอกจากนี้ ประภาศิ สืบสนธิ์

(2524 : 119) ได้อธิบายความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่า คือเทคนิควิธีที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์บันทึก เอกสาร ข่าวสาร อย่างมีระบบและมีวัตถุประสงค์ เพื่อแสดงปริมาณการเน้น หรือความถี่ในการสื่อความหมาย โดยผู้วิจัยจะแยกเนื้อหาออกเป็นกลุ่ม และประเมินเนื้อหาตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้น ดังนั้นการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารจึงหมายถึง เทคนิคในการวิจัยที่พิจารณาว่าเนื้อหาของเอกสารนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดยวิธีการเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบ มีความเป็นสภาพวัตถุวิสัย และอิงกรอบแนวคิดทฤษฎี

การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นวิธีการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ศึกษาได้หลายกรณี เช่น การศึกษาเนื้อหาของข่าวสารเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติ ความคิด บุคลิกภาพ ความเชื่อ แรงจูงใจ เป้าหมายของผู้ส่งสาร หรือแม้แต่การศึกษาเนื้อหาข่าวสารทางหนังสือพิมพ์ ในแง่ผลการสื่อสารว่าเนื้อหาของข่าวนั้น ๆ มีผลอย่างไร ต่อพฤติกรรมของผู้อ่าน สร้างความเข้าใจอะไรให้แก่ผู้รับสาร (พัชนี เชมจรธธา, เมตตา วิวัฒนาบุญ และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์. 2538 : 212-213) ในการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะในสาขาที่มีการใช้ข้อมูลเอกสาร เช่น ประวัติศาสตร์ โบราณคดี วรรณคดี ภาษา นิเทศศาสตร์ การวิเคราะห์เนื้อหาที่มีบทบาทเด่นในการช่วยบรรยาย หรือแยกแยะสาระ (message) ของข้อความที่ศึกษา (สุภางค์ จันทวานิช. 2539 : 145) การวิเคราะห์เนื้อหาถือว่าการวิจัยประเภทที่ต้องการตรวจสอบสภาพปัจจุบัน โดยอาศัยเอกสารที่ได้บันทึกไว้ (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2522 : 20) ถือเป็นการศึกษาสำรวจเชิงวิเคราะห์ (Survey on analysis study) ซึ่งจะสำรวจและวิเคราะห์เฉพาะเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในเอกสารเท่านั้น (สุรเดช พันธุ์วิเศษ. 2532 : 20) องค์ประกอบที่สำคัญในการวิเคราะห์ คือ ตัวข้อมูล แนวความคิด ในการวิเคราะห์ข้อมูลและประเด็นหรือปัญหาที่วิเคราะห์ เนื่องจากการวิเคราะห์ในเชิงนี้ไม่มีสูตรสำเร็จตายตัวขึ้นอยู่กับการเลือกของผู้วิจัย สิ่งที่ผู้วิจัยควรตระหนักก็คือ การมีกรอบความคิดหรือทฤษฎีที่หลากหลาย จะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูลได้ลึกซึ้งและสร้างข้อสรุปที่หนักแน่น (สุภางค์ จันทวานิช. 2539 : 160) ปัจจุบันการวิเคราะห์เนื้อหา สามารถประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งช่วยให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่สะดวกและรวดเร็ว สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้ทันตามความต้องการ หรือทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

องค์ประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสาร อุทุมพร จามรมาน (2531: 11-12) ได้สรุปองค์ประกอบที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารไว้ดังนี้

1. เนื้อหาที่วิเคราะห์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปเอกสาร สิ่งพิมพ์เสมอไป
2. วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหา
3. หน่วยในการวิเคราะห์ อาจได้มาจากการสุ่มจากบันทึก หรือเนื้อหา
4. การสุ่มตัวอย่างและประชากร จำเป็นต้องใช้ความรู้ ความสามารถ จำแนกสิ่งที่เกี่ยวข้อง

ที่จะวิเคราะห์ออกจากสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้อง และทำการสุ่มเนื้อหาสาระสิ่งทีวิเคราะห์ออกมาเท่าที่เวลาและงบประมาณจะอำนวยให้

ขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหา สุภางค์ จันทวานิช. (2539 : 144-145) ได้สรุปขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ดังนี้

1. การตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นสำหรับการคัดเลือกเอกสาร และหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์
2. การวางเค้าโครงหาข้อมูล โดยการหารายชื่อคำหรือข้อความในเอกสารที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ และจัดไว้เป็นประเภท (categories)
3. ต้องคำนึงถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลเอกสารที่นำมาวิเคราะห์
4. การวิเคราะห์เนื้อหาจะกระทำกับเนื้อหาตามที่ปรากฏ (manifest content) ในเอกสารมากกว่า กระทำกับเนื้อหาที่ซ่อนอยู่ (latent content) การวัดความถี่ของคำหรือข้อความในเอกสารหมายถึงคำหรือข้อความที่มีอยู่ไม่ใช่คำหรือข้อความที่ผู้วิจัยตีความได้
5. สรุปผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 หากเป็นการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยจะสรุปผลตามข้อมูลที่ได้ แต่ถ้าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพจะนำสาระสำคัญจากตัวบทและอาจใช้วิธีสรุปใจความมากกว่าการวัดความถี่

วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

1. ขั้นการแปลภาษาเป็นข้อมูล จะทำได้ต่อเมื่อผู้วิเคราะห์จับประเด็นที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาสาระได้ อย่างชัดเจนก่อน และแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อย ๆ เช่น แยกตามเนื้อหาหรือตัวแปร แยกเป็นสาย (chain) แยกตามมิติ เป็นต้น
2. ขั้นการแปลข้อมูลเอกสารเป็นตัวเลข การแปลข้อมูลจากส่วนย่อย (ในขั้นที่ 1) ออกเป็นตัวเลข สามารถทำได้ 2 แบบคือ แปลเป็นจำนวน (หรือความถี่) กับแปลเป็นค่า หรือคะแนน (อุทุมพร จามมาน. 2531 : 13)

ประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหา เชดคักคี โฆวาสินธุ์ (2522 : 129-130) ได้สรุปประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ดังนี้

1. ทำให้ทราบสภาพการณ์ปัจจุบันของสิ่งที่ศึกษา
2. ทำให้ทราบแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้
3. เพื่อสำรวจจุดอ่อนต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
4. ใช้เป็นเทคนิคหนึ่งในการศึกษาพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลง
5. เป็นแนวทางในการค้นหาข้อแตกต่างระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในเชิงปฏิบัติ ซึ่งอาจเปรียบเทียบลักษณะและผลของการปฏิบัติงานได้

6. ใช้ประเมินผลงานว่าสอดคล้องตามเป้าหมาย หรือทฤษฎีที่อ้างไว้หรือไม่

7. ใช้สำรวจความลำเอียง ทัศนคติ หรือความคิดเห็นอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน

พรพิมล มโนชัย (2541 : 7) ได้สรุปประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารว่า ทำให้ทราบความเป็นจริงในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของสิ่งที่กำลังศึกษา เป็นการสำรวจจุดบกพร่อง ผลของการปฏิบัติงาน ซึ่งจะนำไปหาวิธีการแก้ไขให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ต่อไป แต่มีข้อพึงระวังในการวิเคราะห์เอกสาร ประการแรก จะต้องเป็นเนื้อหาตามที่มีอยู่ในเอกสาร ไม่ใช่เนื้อหาที่ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนด

และประการที่สอง คือ คุณลักษณะเฉพาะที่นักวิจัยจะบรรยายหรือวิเคราะห์ ควรเป็นคุณลักษณะที่ดึงขึ้นมา จากเอกสารมากกว่าจะเป็นการบรรยายหรือวิเคราะห์ โดยมีกรอบแนวคิดทฤษฎี กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งกรอบแนวคิดเป็นเพียงสิ่งทีนำมาช่วยในการสร้างข้อสรุปหรือ โยงข้อมูลที่ดึงออกมาได้แล้วเท่านั้น

ความเชื่อถือได้ของผลการวิเคราะห์

การวิเคราะห์เนื้อหาหมักอิงผู้วิเคราะห์เป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าผลการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารเดียวกัน แต่ต่างที่คนวิเคราะห์มักให้คำตอบแตกต่างกัน ทั้งนี้มาจากแหล่งความคลาดเคลื่อนหลายอย่าง เช่น ลักษณะและความสามารถของผู้วิเคราะห์ ความสมบูรณ์ของข้อมูล การสุ่มข้อมูลมาวิเคราะห์และวิธีการวิเคราะห์ สามารถจำแนกความเชื่อถือได้ผลของการวิเคราะห์นี้ออกเป็นความเที่ยง (Reliability) กับความตรง (Validity) ดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน. 2531 : 14-15)

1. ความเที่ยงของผลการวิเคราะห์เนื้อหา มีความครอบคลุมอยู่ 3 ประเด็น ดังนี้คือ

1.1 ความคงที่ แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากผู้วิเคราะห์มีความไม่แน่นอนในการพิจารณาวิเคราะห์ และสรุปความหมาย การตรวจสอบความคงที่ ทำได้โดยการวิเคราะห์ซ้ำแล้วเปรียบเทียบผลวิเคราะห์ทั้ง 2 ครั้งว่าแตกต่างกันหรือเหมือนกัน

1.2 ความเหมือนเดิม แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวาของผู้วิเคราะห์แต่ละคน และความไม่สอดคล้องของผลการวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์หลายคน เช่น ผู้วิเคราะห์ให้รหัสแตกต่างกันออกไปทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือผู้วิเคราะห์สองคนแปลเนื้อหาต่างกัน การตรวจสอบความเที่ยงแบบนี้ทำได้โดยการตรวจสอบทุกชั้นตอน

1.3 ความแม่นยำ แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวาของผู้วิเคราะห์แต่ละคน ความไม่สอดคล้องของผลการวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์ด้วยกันเอง และผลการวิเคราะห์แตกต่างจากมาตรฐาน หรือเกณฑ์ที่ยอมรับกัน วิธีตรวจสอบความเที่ยงแบบนี้คือการตรวจสอบเกี่ยวกับเกณฑ์ หรือมาตรฐานทุก ๆ ชั้นตอน

2. ความตรงของผลการวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึงผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด ความตรงของผลวิเคราะห์เนื้อหา มี 5 ประเภท คือ

2.1 ความตรงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล หมายถึงข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด หรืออีกนัยหนึ่งคือ นำเนื้อหาที่ถูกต้องมาวิเคราะห์หรือไม่

2.2 ความตรงตามความหมาย หมายถึง การจัดกลุ่มเนื้อหาก่อนการวิเคราะห์ เพื่อให้คำจำกัดความของคำตรงตามความหมายหรือไม่ วิธีการตรวจสอบความตรงแบบนี้ทำได้ โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญอื่นมาตรวจสอบ

2.3 ความตรงตามการสุ่ม ดังได้กล่าวมาแล้วว่าเอกสารสิ่งพิมพ์ เนื้อหาสาระที่จะนำมาวิเคราะห์นี้มีปริมาณมาก จำเป็นต้องมีการสุ่มออกมา เช่น การวิเคราะห์โปรแกรมทางโทรศัทพ์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน การสุ่มโปรแกรมจึงสำคัญมาก การระบุประชากรของเนื้อหาจึงมีความจำเป็น การอธิบาย

การสุ่มตัวอย่างไม่ลำเอียงเป็นวิธีการในการตรวจสอบความเที่ยงตรงแบบมี

2.4 ความตรงตามทฤษฎีและการวิเคราะห์ที่ใช้วิธีการ 2 อย่างน่าจะให้ผลการวิเคราะห์ที่ออกมาเหมือนกัน

2.5 ความตรงตามทฤษฎี ผลการวิเคราะห์น่าจะสอดคล้องกับทฤษฎี หลักการ หรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของคิวอี้

เป็นที่ยอมรับกันว่าเอกสารสารสนเทศในรูปแบบลักษณะประเภทหนังสือ จะเป็นวัสดุหลักที่จัดบริการอยู่ในห้องสมุดทั่วไป และมีปริมาณมากกว่าวัสดุอื่น ๆ เมื่อหนังสือมีปริมาณเพิ่มเติมมากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีระบบการจัดเก็บที่ดีเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง ในการจัดเก็บและค้นคืน สำหรับการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ และการศึกษาค้นคว้าของผู้ใช้บริการ ระบบการจัดเก็บที่ดีนั้นจะต้องเหมาะสมกับสภาพของห้องสมุดแต่ละแห่ง และที่สำคัญการจัดเก็บควรยึดถือเนื้อหาวิชาของหนังสือแต่ละเล่ม และแต่ละชื่อเรื่องเป็นหลัก (พวา พันธุ์เมฆา. 2536 : 19)

สำหรับการแบ่งหมวดหมู่หนังสือที่นิยมใช้กันแพร่หลายเป็นที่รู้จักกันดีในประเทศไทยมี 2 ระบบ คือ ระบบทศนิยมของคิวอี้ (Dewey Decimal Classification) และระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การแบ่งเนื้อหาตามหมวดหมู่หนังสือ ระบบทศนิยมของคิวอี้ ซึ่งเป็นระบบการแบ่งหมวดหมู่ที่นิยมใช้กันมากในห้องสมุดทั่วไป โดยเฉพาะห้องสมุด โรงเรียนและห้องสมุดวิทยาลัย หรือห้องสมุดขนาดกลาง การที่ระบบนี้ได้รับความนิยมแพร่หลายเพราะว่า ระบบดังกล่าวมีการแบ่งความรู้ในโลกออกเป็นหมวดหมู่ตามลำดับอย่างมีเหตุผล หมวดใหญ่ของการแบ่งไม่ยุ่งยากซับซ้อนสามารถจดจำได้ง่าย สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเนื้อหาความรู้เป็นตัวเลขที่เราใช้กันอยู่ประจำวัน (พวา พันธุ์เมฆา. 2541 : 7) ผู้ใช้ห้องสมุดทั่วไปสามารถปรับตัวให้คุ้นเคยกับระบบการจัดหมู่หนังสือนี้และค้นหาหนังสือได้อย่างรวดเร็ว ผู้ที่เป็นต้นคิดระบบการแบ่งหมู่ดังกล่าวนี้ คือ เมลวิลล์ คิวอี้ (Mevil Dewey)

คิวอี้ ได้แบ่งความรู้ในโลกออกเป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ โดยในตอนแรกแบ่งได้ 9 หมวดใหญ่ ซึ่งยึดแนววิวัฒนาการของมนุษย์เป็นหลักในการพิจารณา คือ

ปรัชญา	วิชาที่มนุษย์อยากทราบว่าตนคืออะไร คนเกิดมาทำไม
ศาสนา	วิชาที่มนุษย์ต้องการทราบความจริงของชีวิต การหลุดพ้นจากความทุกข์
สังคมศาสตร์	วิชาที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นสังคม
ภาษา	วิชาที่ช่วยในการสื่อสารของมนุษย์ให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน

วิทยาศาสตร์	วิชาที่มนุษย์ได้ทราบเกี่ยวกับความจริงตามธรรมชาติ
วิทยาศาสตร์ประยุกต์	วิชาที่มนุษย์นำความรู้เกี่ยวกับความจริงในธรรมชาติมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์.
ศิลปะและนันทนาการ	วิชาที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความจรรโลงใจของตน
วรรณคดี	วิชาที่มนุษย์ต้องการแสดงความคิด ความประทับใจไว้ด้วยสัญลักษณ์
ประวัติศาสตร์	วิชาที่มนุษย์ได้บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยต่าง ๆ เพื่อให้คนรุ่นหลัง ได้ทราบความเป็นจริง

เมื่อแบ่งความรู้ไว้ 9 หมวดแล้ว พบปัญหาว่าความรู้บางเรื่อง ไม่สามารถจัดลงใน 9 หมวดที่แบ่งไว้แล้วได้ คือจึงเพิ่มหมวดพิเศษขึ้นมาอีกเป็นหมวดทั่วไป หรือหมวดเบ็ดเตล็ด เป็นการรวมเอาความรู้ที่ไม่อาจจัดลงในหมวดอื่นใดมาไว้ในหมวดนี้ ดังนั้นจึงรวมเป็น 10 หมวดใหญ่ ส่วนสัญลักษณ์ที่นำมาแทนเนื้อหาความรู้ นั้น คือเลือกใช้ตัวเลขที่คนทั่วไปใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน โดยมีการใช้พอสรุปได้คือ ใช้ตัวเลข 3 หลัก หากตัวเลขมากกว่า 3 หลัก ให้จุดทศนิยมหลังหลักที่ 3 ดังนั้นการแบ่งครั้งแรกของระบบทศนิยม จึงเป็นดังนี้

000	เบ็ดเตล็ด ทั่วไป
100	ปรัชญา
200	ศาสนา
300	สังคมศาสตร์
400	ภาษา
500	วิทยาศาสตร์
600	เทคโนโลยี
700	ศิลปะและนันทนาการ
800	วรรณคดี
900	ประวัติศาสตร์

จากหมวดวิชาใหญ่ ๆ 10 หมวดข้างต้นสามารถแบ่งเป็นหมวดย่อย โดยเปลี่ยนสัญลักษณ์ ตัวเลขหลักที่ 2 จากเลข 0 เป็นเลข 1-9 จึงมีหมวดย่อยเพิ่มขึ้นอีก 9 หมวดย่อย และในหมวดย่อยนั้นยังแบ่งเนื้อหาวิชาลงไปได้อีก โดยเปลี่ยนเลขสัญลักษณ์หลักที่ 3 ไปในแนวทางเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว และหากต้องการแบ่งให้ย่อยลงไปอีกก็นำเลขทศนิยมมาใช้แบ่งต่อไปอีก

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยม ของคิวอี้ ในการวิเคราะห์เนื้อหา ตามการแบ่งหมวดใหญ่และหมวดย่อยดังนี้

แผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยม

การแบ่งหมวดใหญ่ออกเป็นหมวดย่อย หรือ การแบ่งครั้งที่ 1 (พว พันธุ์เบงมา. 2541 : 11-14)

000 ความรู้ทั่วไป

- 010 บรรณานุกรมและแค็ตตาล็อก
- 020 บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
- 030 หนังสือรวบรวมความรู้ทั่วไป สารานุกรม
- 040 (ไม่ได้กำหนดใช้)
- 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง วารสาร และครรชนีของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ครรชนีวารสาร
- 060 องค์กรต่างๆ และพิพิธภัณฑ์วิทยา
- 070 วารสารศาสตร์ การพิมพ์
- 080 รวมเรื่องทั่วไปที่ไม่อาจจัดลงในหมวดหมู่ใดหมวดหมู่หนึ่งได้
- 090 หนังสือค้นฉบับตัวเขียนและหนังสือหายาก

100 ปรัชญา

- 110 อภิปรัชญา
- 120 ทฤษฎีแห่งความรู้ ความเป็นมนุษย์
- 130 จิตวิทยานามธรรม
- 140 ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม
- 150 จิตวิทยา
- 160 ตรรกวิทยา
- 170 จริยศาสตร์ จริยธรรม ศีลธรรม
- 180 ปรัชญาสมัยโบราณ ปรัชญาสมัยกลาง ปรัชญาตะวันออก
- 190 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่

200 ศาสนา

- 210 ศาสนาธรรมชาติ
- 220 คัมภีร์ไบเบิล
- 230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา
- 240 ศีลธรรมของชาวคริสเตียน
- 250 ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่นและระเบียบแบบแผนปฏิบัติ
- 260 สังคมของชาวคริสต์ และศาสนศาสตร์
- 270 มัระวัติศ เสนาคริสต์
- 280 นิกายต่างๆ ในศาสนา คริสต์
- 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่น ๆ

- 300 สังคมศาสตร์
- 310 สถิติทั่วไป
- 320 รัฐศาสตร์
- 330 เศรษฐศาสตร์
- 340 กฎหมาย
- 350 รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารรัฐกิจ การบริหารกองทัพ
- 360 ปัญหาสังคม และบริการสังคม
- 370 การศึกษา
- 380 การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง
- 390 ประเพณี ขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา
- 400 ภาษา
- 410 ภาษาศาสตร์
- 420 ภาษาอังกฤษ
- 430 ภาษาเยอรมัน
- 440 ภาษาฝรั่งเศส
- 450 ภาษาอิตาลี
- 460 ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกส
- 470 ภาษาละติน
- 480 ภาษากรีก
- 490 ภาษาอื่น ๆ
- 500 วิทยาศาสตร์
- 510 คณิตศาสตร์
- 520 คาราศาสตร์
- 530 ฟิสิกส์
- 540 เคมี
- 550 การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับโลก
- 560 บรรพชีวินวิทยา
- 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต
- 580 วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพืช
- 590 วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสัตว์
- 600 เทคโนโลยี
- 610 แพทยศาสตร์

- 620 วิศวกรรมศาสตร์
- 630 เกษตรศาสตร์
- 640 คหกรรมศาสตร์ และชีวิตครอบครัว
- 650 การจัดการธุรกิจ
- 660 วิศวกรรมเคมี และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง
- 670 โรงงาน ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน
- 680 โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์เฉพาะอย่าง
- 690 การก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง
- 700 **ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์**
  - 710 ภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบบริเวณในพื้นที่
  - 720 สถาปัตยกรรม
  - 730 ประติมากรรม และศิลปะพลาสติก
  - 740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง
  - 750 จิตรกรรม การเขียนภาพ
  - 760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟฟิก
  - 770 การถ่ายภาพ และภาพถ่าย
  - 780 ดนตรี
  - 790 นันทนาการ ศิลปะการแสดง การกีฬา
- 800 **วรรณคดี**
  - 810 วรรณคดีอเมริกัน
  - 820 วรรณคดีอังกฤษ
  - 830 วรรณคดีเยอรมัน
  - 840 วรรณคดีฝรั่งเศส
  - 850 วรรณคดีอิตาลี
  - 860 วรรณคดีสเปน วรรณคดีโปรตุเกส
  - 870 วรรณคดีละติน
  - 880 วรรณคดีกรีก
  - 890 วรรณคดีอื่น ๆ
- 900 **ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์**
  - 910 ภูมิศาสตร์
  - 920 ชีวิตประวัติ ประวัติบุคคล
  - 930 ประวัติศาสตร์โลก โบราณ

- 940 ประวัติศาสตร์ทวีปยุโรป
- 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย
- 960 ประวัติศาสตร์ทวีปแอฟริกา
- 970 ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาเหนือ
- 980 ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาใต้
- 990 ประวัติศาสตร์ส่วนอื่น ๆ ของโลก และบริเวณนอกโลก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกโดยภาพรวม ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาค้นคว้ามาก่อน พบเพียงการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ในสาขาวิชาอื่น ดังนี้

ในปี พ.ศ. 2543 กิตติมา ศักดากัมปนาท (2543 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์เนื้อหาเชิงสาระการประชุมสภามหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยบูรพา ตามวาระการประชุม โดยศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาเชิงสาระการประชุมสภามหาวิทยาลัยกับบทบาท อำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย และศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาเชิงสาระการประชุมฯ โดยศึกษาจากรายงานการประชุมฯ ปี พ.ศ. 2539-2542 จำนวน 27 ฉบับ มีเนื้อหาจำนวน 1,045 เนื้อหา จากผลการวิจัยพบว่า 1) เนื้อหาเชิงกระบวนการส่วนใหญ่ของสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ประธานการประชุม มีจำนวนผู้เข้าประชุม 15 คน โดยทั่ว ๆ ไป มีจำนวนวาระ 5 วาระ เวลาเริ่มประชุมและเลิกประชุมไม่แน่นอน วันที่กำหนดให้มีการประชุมคือวันพุธ 2) เนื้อหาเชิงสาระตามวาระการประชุม วาระที่ 1 เป็นเรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับ รายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย วาระที่ 2 เป็นเรื่องรับรองและแก้ไขรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว วาระที่ 3 เป็นเรื่องสืบเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นการพิจารณา ให้ความเห็นชอบหลักสูตร 3) ความสอดคล้องของเนื้อหาเชิงสาระการประชุม กับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่สอดคล้องกับบทบาท อำนาจหน้าที่โดยตรง 4) แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาเชิงสาระการประชุมสภามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ เป็นเรื่องพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เนื้อหาเชิงสาระเรื่องร่างระเบียบเกี่ยวกับการเงินมีแนวโน้มลดลง

พิมพ์ รื่นวงษา (2538 : XIV-XIX) ได้วิเคราะห์สิ่งตีพิมพ์ของอาจารย์ มหาวิทยาลัย ของรัฐในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2528-2537 โดยวิเคราะห์จากฐานข้อมูลมาตรฐานสากล ทางด้านสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ จาก 6 ฐานข้อมูล คือ ERIC, SOCIAL SCISEARCH, SOCIOLOGICAL ABSTRACTS, PSYCHO INFO, ART & HUMANITIES และ LINGUISTICS & LANGUAGE BEHAVIOR ABSTRACTS จำนวนทั้งหมด 384 เรื่อง จาก 11 มหาวิทยาลัย พบว่า เป็นสิ่งตีพิมพ์สาขาวิชาสังคมศาสตร์มากที่สุด ส่วนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้วิเคราะห์ สิ่งตีพิมพ์จาก 4 ฐาน ข้อมูล คือ SCISEARCH, MEDLINE, CHEMICAL ABSTRACTS (CA) และ BIOSIS จำนวนทั้งหมด 5,741 เรื่องจาก

15 มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า สิ่งตีพิมพ์ในสาขาวิชาการแพทย์จากคณะแพทยศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือ สิ่งตีพิมพ์จากคณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ตามลำดับ

กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2537 : 15) วิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชนระหว่าง พ.ศ. 2526-2536 โดยศึกษาจากวิทยานิพนธ์หรือปริญญาโท และรายงานวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 227 เรื่อง นำมาวิเคราะห์ จำแนกตามหน่วยงาน หรือสถาบันการศึกษาที่ทำการวิจัย ประเภทโรงเรียนเอกชน เรื่องที่ทำการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัยและวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผลการศึกษา พบว่า ผลงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ หรือปริญญาโทของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ได้รับการวิจัยมากที่สุด เรื่องที่ได้รับการวิจัยมากที่สุด เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารวิชาการทั้งประเภทสามัญศึกษา และอาชีวศึกษา งานวิจัยส่วนมากใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนมากจะเป็นแบบสอบถาม

และในปี พ. ศ. 2530 อากาศ สุวรรณธรรม (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสอดคล้อง ของเนื้อหาในสิ่งพิมพ์สาขาพืชสวนที่มีอยู่ในสำนักหอสมุด กับรายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาพืชสวน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าสิ่งพิมพ์ในสาขาพืชสวนส่วนใหญ่มีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชา และหัวข้อที่จำแนกเนื้อหาในรายวิชาของหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาพืชสวน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรายวิชาพืชสวน 454 การ ใช้สารเคมีกับพืชสวน เป็นรายวิชาที่มีจำนวนสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องมากที่สุด ส่วนรายวิชาที่มีจำนวนสิ่งพิมพ์สอดคล้องน้อยที่สุด คือรายวิชาพืชสวน 412 คุณภาพและลักษณะของผักและผลไม้สด ส่วนหัวข้อจำแนกเนื้อหาตามรายวิชาที่สิ่งพิมพ์มีเนื้อหาสอดคล้องมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 ไม่ผลเขตร้อนชนิดต่าง ๆ ในรายวิชาพืชสวน 441 ไม่ผลเขตร้อน ส่วนหัวข้อที่จำแนกเนื้อหาในรายวิชาที่ไม่มีสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องมีทั้งหมด 12 หัวข้อ ใน 9 รายวิชา

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารประเภทต่าง ๆ สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ จะมีวิธีการกำหนดขอบเขต หรือหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์แตกต่างกันไป ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นและ ตามความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ในการจำแนกข้อมูลของผู้วิจัยแต่ละคน ในด้านเนื้อหาที่นำมาวิเคราะห์ จะมีลักษณะเฉพาะสาขาวิชา หรือตามประเภทสิ่งพิมพ์ ส่วนเนื้อหาสิ่งพิมพ์เฉพาะด้าน ที่เกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังไม่มีการศึกษาวิจัย

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศพบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือ โดย Yang (1997 : 3730-A) ได้ศึกษาการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ เดอะนิวยอร์ก ไทมส์ (The New York Times) และเดอะ ไทมส์ (The Times) ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความอดอยาก ความขาดแคลน ในประเทศรัสเซีย ในปี ค.ศ. 1932-1933 และในประเทศจีน ระหว่างปี ค.ศ. 1959-1961 ผลการศึกษาพบว่า มีบทความที่เกี่ยวกับความอดอยากในประเทศรัสเซีย จำนวน 172 เรื่อง และประเทศจีน 111 เรื่อง ในการวิเคราะห์การเสนอข่าว พบปัญหาเกี่ยวกับการเนื้อหาของข่าว เพราะมีข้อจำกัด ทั้งในระบบคำ การปฏิบัติตามระเบียบข่าว และเกิดจากความกดดันจากรัฐบาล ซึ่งส่งผลถึงเกณฑ์มาตรฐานข่าว สิทธิของข่าว และกระบวนการ

การเสนอข่าวด้วย ในปีเดียวกันนี้แม็ค โรเบิร์ต และแม็ค โรเบิร์ต (McRoberts and McRoberts. 1997 : 274-275) ได้ศึกษาการวิเคราะห์เนื้อหาของบทความที่นำมาอ้างอิงในวารสาร Botany Journal เป็นการศึกษาเพื่อที่จะอธิบายถึงผลที่ได้จากการวิเคราะห์บทความที่ผู้เขียนใช้อ้างอิง แล้วนำไปเปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์อื่นในลักษณะที่แตกต่างกันไป พบว่าผลการวิเคราะห์ทั้ง 2 แบบ ไม่ได้สนับสนุนสมมุติฐานในเรื่องการวิเคราะห์บทความอ้างอิง ที่ผู้เขียนมักสอดแทรกความคิดเห็นของคนแทรกปนในเนื้อหาที่นำไปอ้างอิงเหล่านั้น

เฮส (Hess. 1996 : 3655-B) ได้วิเคราะห์เนื้อหาของวารสารการศึกษาต่อเนื่องทางการพยาบาล จากปี ค.ศ. 1984-1994 โดยการศึกษาจากวารสารชื่อ The Journal of Continuing Education in Nursing ให้ความรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติทางการพยาบาล โดยมีบทความที่ปรากฏ มากกว่า 11 ปี มาแล้วจากนักเขียนที่มีความเชี่ยวชาญ ในปี 1984 สำนักพิมพ์เบนเนอร์ (Benner) เป็นผู้มีเชี่ยวชาญและชำนาญในการพยาบาลผู้ป่วย ในสถานพยาบาล ทั้งในแง่ทฤษฎีและปฏิบัติ ได้ใช้โครงการของเบนเนอร์ประกอบด้วย ทฤษฎีความรู้ จัดทำเป็นบทสรุปในการพิจารณา ไปสู่การเขียนบทความทางการพยาบาล โดยวารสารได้จัดเตรียมความรู้ที่จำเป็นสำหรับการพยาบาล ทำให้การพยาบาล ง่าย สะดวก สามารถนำไปปฏิบัติได้ตั้งแต่ผู้เริ่มหัดจนถึงผู้เชี่ยวชาญทางการพยาบาล การศึกษาต่อเนื่อง ทางวิชาชีพพยาบาล ได้พัฒนารูปแบบใหม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ ได้วางแผนจัด โปรแกรมความต้องการของทุกระดับวิชาชีพพยาบาล ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้จัดเตรียมความรู้ใหม่ ๆ ทางการศึกษาต่อเนื่องของการพยาบาล รวมทั้งความพยายามวิเคราะห์วารสารทางพยาบาล โดยใช้ หลักการของเบนเนอร์

คูเปอร์ (Cooper. 1991 : 4130-A) ได้วิเคราะห์เนื้อหาของวรรณกรรมสำหรับเด็ก ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสงคราม โลกครั้งที่ 2 ที่เขียนโดยนักเขียนชาวอเมริกันและชาวอังกฤษ ศึกษาจากวรรณกรรม 19 ชื่อเรื่อง ที่เนื้อเรื่องจะสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสงคราม โลกครั้งที่ 2 โดยเนื้อหาประกอบด้วย การแสดงความคิดเห็น ก่อนเกิดสงคราม โลก จากวรรณกรรม ทั้ง 19 ชื่อเรื่อง ซึ่งให้เห็นเชื้อชาติและความใกล้ชิดกับสงครามของนักเขียนจะมีส่วนสัมพันธ์กับเนื้อหาของเรื่องสงครามมาก โดยนักเขียนชาวอเมริกันจะเสนอเนื้อหาโดยทั่วไป ที่มีต่อสงครามโลก แต่นักเขียนชาวอังกฤษ จะสะท้อนความคิดที่รุนแรงเกี่ยวกับสงครามโลก ซึ่งวรรณกรรมก็มีผลต่อชัยชนะในการต่อต้านสงคราม โดยเฉพาะการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก ควรหาหนทางสอดแทรกวัฒนธรรม ประเพณี ไปด้วยโดยไม่ควรละเลย

เฟอร์เนกีส (Fernakes. 1975 : 4574-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหนังสือในห้องสมุดของวิทยาลัยชุมชนที่คลีฟแลนด์ (Cleveland State University Community College) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินค่าหนังสือในห้องสมุดที่จัดหาเข้ามาเพื่อสนับสนุนวิชาที่เปิดสอน และเพื่อจัดหาหนังสือให้สัมพันธ์กับหลักสูตรที่จะเปิดสอน โดยวิธีการ 3 วิธี คือ 1) ใช้แผนการจัดหมู่ระบบรัฐสภาอเมริกันในการแบ่งกลุ่มวิชาในหลักสูตร แล้วนำไปหาความสัมพันธ์กับหนังสือที่มีอยู่ในหมวดหมู่นั้น 2) ดำรวจรายชื่อหนังสือในห้องสมุดมีค่ารายชื่อหนังสือที่แนะนำไว้ใบ American Book Publishing Record ปี ค.ศ. 1972 และ 3) ใช้แบบสอบถาม ถามวิธีการใช้หนังสือของนักศึกษา ผลปรากฏว่าการศึกษาโดยใช้วิธีการที่ 1 ช่วยให้ทราบว่

หนังสือที่มีอยู่นอกจากจะช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน ในสาขาวิชาที่มีหมวดหมู่ตรงกันแล้วยังช่วยในการเรียน การสอนในสาขาวิชาอื่นที่มีความสัมพันธ์กันอีกด้วย ส่วนรายชื่อหนังสือที่แนะนำไว้ใน American Book Publishing Record เป็นหนังสือที่มีความสำคัญควรจัดหาเข้ามาในห้องสมุด นอกจากนี้ยังพบว่าสถิติในการยืมหนังสือเป็นประโยชน์ในการประเมินค่าข้อมูลจากแบบสอบถามอีกด้วย

ในปี ค.ศ. 1960 แฮร์ริแมน (Harriman, 1960 : 1423) ได้วิเคราะห์หนังสือแบบเรียนวิชาเคมีที่ใช้กันมากในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 12 เล่ม โดยเปรียบเทียบหัวข้อเรื่องของหนังสือแบบเรียนกับข้อเสนอแนะของสมาคมเคมีอเมริกัน ที่ได้พิมพ์ไว้ใน Journal of Chemical Education ปี ค.ศ. 1924 และปี ค.ศ. 1957 ผลของการ วิจัยสรุปได้ดังนี้ หนังสือแบบเรียนที่ใช้อยู่ปัจจุบัน (ค.ศ. 1960) มีหัวข้อเรื่องส่วนใหญ่ สอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะของสมาคมเคมีอเมริกันที่ให้ไว้ในปี ค.ศ. 1924 มากกว่าข้อเสนอแนะของปี ค.ศ. 1957

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารของต่างประเทศนั้น พบว่ามีการศึกษาน้อยมาก ส่วนเนื้อหาที่นำมาวิเคราะห์ ส่วนใหญ่มีรายละเอียดปลีกซึ้งและแยกย่อยตามลักษณะเฉพาะของการศึกษาวิจัยแต่ละประเด็น เกณฑ์ในการวิเคราะห์เนื้อหาแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสิ่งพิมพ์ ที่ทำการวิจัยและตามที่คุณศึกษาวิจัยกำหนด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ สิ่งพิมพ์ประเภท วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีปีพิมพ์ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2543 จำนวนทั้งหมด 898 ชื่อเรื่อง แยกออกเป็นสิ่งพิมพ์ประเภท วิทยานิพนธ์ จำนวน 714 ชื่อเรื่อง รายงานวิจัย จำนวน 84 ชื่อเรื่อง และหนังสือจำนวน 100 ชื่อเรื่อง ตามรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์และปีที่พิมพ์

ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ประเภทสิ่งพิมพ์							
วิทยานิพนธ์	40	58	66	98	250	202	714
งานวิจัย	11	23	11	12	13	14	84
หนังสือ	18	10	12	18	25	17	100
รวม	69	91	89	128	288	233	898

จากตารางที่ 1 พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนมากที่สุด 714 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่หนังสือ จำนวน 100 ชื่อเรื่อง และงานวิจัยจำนวน 84 ชื่อเรื่องตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นแบบกรอกรายการ โดยคัดแปลงจากแบบกรอกข้อมูลของ พรพิมล มโนชัย (2541 : 25-26) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์

ตอนที่ 2 เป็นส่วนของการวิเคราะห์หมวดหมู่ ตามเนื้อหาและประเภทสิ่งพิมพ์ ดังตัวอย่าง แบบบันทึกข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูล

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก

1.1 ชื่อผู้แต่ง .....

1.2 ชื่อเรื่อง .....

1.3 ครั้งที่พิมพ์ .....

1.4 สถานที่พิมพ์ ..... สำนักพิมพ์ .....

1.5 ปีที่พิมพ์

( ) 2538   ( ) 2539   ( ) 2540

( ) 2541   ( ) 2542   ( ) 2543

ตอนที่ 2 ประเภทสิ่งพิมพ์และการวิเคราะห์เนื้อหา

2.1 ประเภทสิ่งพิมพ์   ( ) วิทยานิพนธ์

( ) รายงานวิจัย

( ) หนังสือ

2.2 เนื้อหาหมวดใหญ่ .....

2.3 เนื้อหาหมวดย่อย .....

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ ที่เกี่ยวกับภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้ กำหนดกรอบเนื้อหาเพื่อใช้เป็นขอบเขตในการวิเคราะห์ โดยศึกษารายละเอียดตามหลักเกณฑ์การแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของคิวอี้ (Dewey Decimal Classification) จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 21 ซึ่ง ถอดความและเรียบเรียงโดย รองศาสตราจารย์หา พันธ์ธูมา โดยแบ่งกรอบเนื้อหาออกเป็น 10 หมวดใหญ่ และหมู่ย่อยในแต่ละหมวด ตามรายละเอียดดังนี้

- 000 ความรู้ทั่วไป
  - 010 บรรณานุกรมและแค็ตตาล็อก
  - 020 บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
  - 030 หนังสือรวบรวมความรู้ทั่วไป สารานุกรม
  - ๐40 (ไม่ได้กำหนดไว้)
  - 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง วารสาร และครรชนีของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ครรชนีวารสาร
  - 060 องค์การต่างๆ และพิพิธภัณฑ์วิทยา
  - 070 วารสารศาสตร์ การพิมพ์
  - 080 รวมเรื่องทั่วไปที่ไม่อาจจัดลงในหมวดหมู่ใดหมวดหมู่หนึ่งได้
  - 090 หนังสือต้นฉบับตัวเขียนและหนังสือหายาก
- 100 ปรัชญา
  - 110 อภิปรัชญา
  - 120 ทฤษฎีแห่งความรู้ ความเป็นมนุษย์
  - 130 จิตวิทยานามธรรม
  - 140 ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม
  - 150 จิตวิทยา
  - 160 ตรรกวิทยา
  - 170 จริยศาสตร์ จริยธรรม ศีลธรรม
  - 180 ปรัชญาสมัยโบราณ ปรัชญาสมัยกลาง ปรัชญาตะวันออก
  - 190 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่
- 200 ศาสนา
  - 210 ศาสนาธรรมชาติ
  - 220 คัมภีร์ไบเบิล
  - 230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา
  - 240 ศีลธรรมของชาวคริสต์เตียน
  - 250 ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่นและระเบียบแบบแผนปฏิบัติ
  - 260 สังคมของชาวคริสต์ และศาสนศาสตร์
  - 270 ประวัติศาสตร์ศาสนาคริสต์
  - 280 นิกายต่างๆ ในศาสนาคริสต์
  - 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่น ๆ
- 300 สังคมศาสตร์
  - 310 สถิติทั่วไป

- 320 รัฐศาสตร์
- 330 เศรษฐศาสตร์
- 340 กฎหมาย
- 350 รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารรัฐกิจ การบริหารกองทัพ
- 360 ปัญหาสังคม และบริการสังคม
- 370 การศึกษา
- 380 การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง
- 390 ประเพณี ขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา
- 400 ภาษา
  - 410 ภาษาศาสตร์
  - 420 ภาษาอังกฤษ
  - 430 ภาษาเยอรมัน
  - 440 ภาษาฝรั่งเศส
  - 450 ภาษาอิตาเลียน
  - 460 ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกส
  - 470 ภาษาละติน
  - 480 ภาษากรีก
  - 490 ภาษาอื่น ๆ
- 500 วิทยาศาสตร์
  - 510 คณิตศาสตร์
  - 520 คาราศาสตร์
  - 530 ฟิสิกส์
  - 540 เคมี
  - 550 การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับโลก
  - 560 บรรพชีวินวิทยา
  - 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต
  - 580 วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพืช
  - 590 วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสัตว์
- 600 เทคโนโลยี
  - 610 แพทยศาสตร์
  - 620 วิศวกรรมศาสตร์
  - 630 เกษตรศาสตร์

- 640 คหกรรมศาสตร์ และชีวิตครอบครัว
650 การจัดการธุรกิจ
660 วิศวกรรมเคมี และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง
670 โรงงาน ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน
680 โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์ในทางอย่าง
690 การก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง
- 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์
710 ภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบบริเวณในพื้นที่
720 สถาปัตยกรรม
730 ประติมากรรม และศิลปะพลาสติก
740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง
750 จิตรกรรม การเขียนภาพ
760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟฟิก
770 การถ่ายภาพ และภาพถ่าย
780 ดนตรี
790 นันทนาการ ศิลปะการแสดง การกีฬา
- 800 วรรณคดี
810 วรรณคดีอเมริกัน
820 วรรณคดีอังกฤษ
830 วรรณคดีเยอรมัน
840 วรรณคดีฝรั่งเศส
850 วรรณคดีอิตาลี
860 วรรณคดีสเปน วรรณคดีโปรตุเกส
870 วรรณคดีละติน
880 วรรณคดีกรีก
890 วรรณคดีอื่น ๆ
- 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์
910 ภูมิศาสตร์
920 ชีวประวัติ ประวัติบุคคล
930 ประวัติศาสตร์โลกโบราณ 025 .4
940 ประวัติศาสตร์ทวีปยุโรป 0634 n
950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย 9 .4

163104

- 960 ประวัติศาสตร์ทวีปแอฟริกา
- 970 ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาเหนือ
- 980 ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาใต้
- 990 ประวัติศาสตร์ส่วนอื่น ๆ ของโลก และบริเวณนอกโลก

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ แต่ละชื่อเรื่อง และกรอกข้อมูลลงบนแบบบันทึกข้อมูล ชื่อเรื่องละ 1 แผ่น โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

1. กรอกข้อมูลทางบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์ ลงในตอนที่ 1 และจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ลงในตอนที่ 2
2. วิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ โดยพิจารณาจากเนื้อหาที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์แล้วกำหนดหมวดหมู่เนื้อหา ตามการแบ่งหมวดหมู่เนื้อหา โดยกำหนดเฉพาะเลขหมวดใหญ่และหมู่ย่อยตามรายละเอียดข้างค้!! ลงในตอนที่ 2

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก ซึ่ง ได้แก่ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ แต่ละชื่อเรื่องเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาจัดกระทำตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบบันทึกข้อมูลแต่ละรายการ
2. แจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละของข้อมูลแต่ละรายการ
3. นำความถี่ที่ได้มาหาค่าร้อยละ และเสนอผลในรูปของตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาอัตราร้อยละ (Percentage)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอผลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และเนื้อหาในหมวดใหญ่

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และเนื้อหาในหมวดย่อย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และเนื้อหาในหมวดใหญ่

จากการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูล สามารถรวบรวมสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก ทั้งหมดจำนวน 898 ชื่อเรื่อง นำมาจำแนกรายละเอียดตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์และปีที่พิมพ์

ปีที่พิมพ์ ประเภทสิ่งพิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
วิทยานิพนธ์	41 (4.45)	58 (6.46)	66 (7.35)	98 (10.91)	250 (27.84)	202 (22.49)	714 (79.51)
งานวิจัย	11 (1.22)	23 (2.56)	11 (1.22)	12 (1.34)	13 (1.45)	14 (1.56)	84 (9.35)
หนังสือ	18 (2.01)	10 (1.11)	12 (1.34)	18 (2.01)	25 (2.78)	17 (1.89)	100 (11.14)
รวม	69 (7.68)	91 (10.13)	89 (9.91)	128 (14.25)	288 (32.07)	233 (25.95)	898 (100.00)

จากตารางที่ 2 พบว่ามีสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเภทวิทยานิพนธ์ฉบับเต็มที่สูงที่สุดจำนวน 714 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 79.51 รองลงมาได้แก่สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำนวน 100 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.14 เมื่อพิจารณาในด้านปีที่พิมพ์พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนมากที่สุด พิมพ์ในปี พ.ศ. 2542 จำนวน 288 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32.07 รองลงมาได้แก่สิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 233 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25.95 และสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2541 จำนวน 128 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์และเนื้อหา ในหมวดใหญ่

เนื้อหา	ประเภทสิ่งพิมพ์	วิทยานิพนธ์	งานวิจัย	หนังสือ	รวม
ความรู้ทั่วไป		12 (1.25)	-	2 (0.22)	14 (1.47)
ปรัชญา		25 (2.78)	-	-	25 (2.78)
ศาสนา		2 (0.22)	-	1 (0.11)	3 (0.34)
สังคมศาสตร์		582 (64.81)	32 (3.56)	58 (6.46)	672 (74.83)
ภาษา		1 (0.11)	-	-	1 (0.11)
วิทยาศาสตร์		6 (0.66)	18 (2.01)	2 (0.22)	26 (2.89)
เทคโนโลยี		82 (9.13)	32 (3.56)	7 (0.28)	124 (13.80)
ศิลปะ		1 (0.11)	1 (0.11)	2 (0.22)	3 (0.34)
วรรณคดี		1 (0.11)	-	-	1 (0.11)
ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์		2 (0.22)	1 (0.11)	28 (3.13)	31 (3.45)
รวม		714 (79.51)	84 (9.35)	100 (11.14)	898 (100.00)

จากตารางที่ 3 พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทางด้านสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 672 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 74.83 รองลงมาได้แก่เนื้อหาทางด้านเทคโนโลยี 124 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.80

เมื่อพิจารณาในด้านประเภทสิ่งพิมพ์พบว่า สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเภทวิทยานพนธ์มีเนื้อหาทางด้านสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 582 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 64.81 รองลงมาได้แก่เนื้อหาทางด้านเทคโนโลยี จำนวน 82 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.13

ในด้านสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเภทงานวิจัยมีเนื้อหาทางด้านสังคมศาสตร์และทางด้านเทคโนโลยีมากที่สุดด้านละ 32 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.56 รองลงมาได้แก่สิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาทางด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน 18 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.01

ส่วนสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหนังสือ มีเนื้อหาทางด้านสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 58 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.46 รองลงมาได้แก่เนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จำนวน 28 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.15

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดใหญ่และปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ความรู้ทั่วไป	1	-	2	2	3	4	12
ปรัชญา	5	1	4	5	7	3	25
ศาสนา	-	-	-	1	-	1	2
สังคมศาสตร์	31	48	53	73	210	167	582
ภาษา	-	-	-	1	-	-	1
วิทยาศาสตร์	-	-	-	1	4	1	6
เทคโนโลยี	3	8	7	14	24	26	82
ศิลปะ	-	-	-	-	1	-	1
วรรณคดี	-	1	-	-	-	-	1
ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	-	-	-	1	1	-	2
รวม	40	58	66	98	250	202	714

จากตารางที่ 4 พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทวิทยานิพนธ์ มีเนื้อหาทางด้านสังคมศาสตร์ มากที่สุด จำนวน 582 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่เนื้อหาทางด้านเทคโนโลยี จำนวน 82 ชื่อเรื่อง เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์ พบว่าสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2542 มีจำนวนมากที่สุด 250 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 202 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดใหญ่และปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ความรู้ทั่วไป	-	-	-	-	-	-	-
ปรัชญา	-	-	-	-	-	-	-
ศาสนา	-	-	-	-	-	-	-
สังคมศาสตร์	3	7	5	6	5	6	32
ภาษา	-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์	3	8	3	1	2	1	18
เทคโนโลยี	5	8	3	5	4	7	32
ศิลปะ	-	-	-	-	1	-	1
วรรณคดี	-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	-	-	-	-	1	-	1
รวม	11	23	11	12	13	14	84

จากตารางที่ 5 พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทงานวิจัย มีเนื้อหาทางด้านสังคมศาสตร์ และทางด้านและเทคโนโลยี มากที่สุด ด้านละ 32 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่เนื้อหาทางด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน 18 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์ พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทงานวิจัยที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2539 มีจำนวนมากที่สุด 23 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่งานวิจัยที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 14 ชื่อเรื่อง นอกจากนี้พบว่าไม่มีสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านความรู้ทั่วไป ปรัชญา ศาสนา และวรรณคดี

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดใหญ่และปีที่พิมพ์

ปีที่พิมพ์ เนื้อหา	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ความรู้ทั่วไป	1	-	-	-	1	-	2
ปรัชญา	-	-	-	-	-	-	-
ศาสนา	-	1	-	-	-	-	1
สังคมศาสตร์	10	5	7	12	11	13	58
ภาษา	-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์	2	-	-	-	-	-	2
เทคโนโลยี	2	2	3	-	-	-	7
ศิลปะ	-	-	-	1	1	-	2
วรรณคดี	-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	3	2	2	5	12	4	28
รวม	18	10	12	18	25	17	100

จากตารางที่ 6 พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเนื้อหาทางด้านสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 58 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่หนังสือทางด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จำนวน 28 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์ พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2542 มีจำนวนมากที่สุด 25 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่หนังสือที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2538 และ พ.ศ. 2541 จำนวน 18 ชื่อเรื่อง นอกจากนี้พบว่าไม่มีสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีเนื้อหาทางด้านปรัชญาและวรรณคดี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และเนื้อหาในหมวดย่อย

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามสาขาวิชาในหมวดย่อยความรู้ทั่วไป และปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
สาระทั่วไปเกี่ยวกับความรู้	1	-	1	1	1	3	7
บรรณานุกรม	-	-	1	1	2	1	5
บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
สารานุกรม	-	-	-	-	-	-	-
สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	-	-	-	-	-	-	-
พิพิธภัณฑ์วิทยา	-	-	-	-	-	-	-
วารสารศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
รวมเรื่องทั่วไป	-	-	-	-	-	-	-
หนังสือหายาก	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1	-	2	2	3	4	12

จากตารางที่ 7 เมื่อนำวิทยานิพนธ์ในหมวดความรู้ทั่วไปจำนวน 12 ชื่อเรื่อง มาจำแนก ตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านสาระทั่วไปเกี่ยวกับความรู้มากที่สุด จำนวน 7 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่เนื้อหาทางด้านบรรณานุกรม จำนวน 5 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์พบว่า ปีที่มีวิทยานิพนธ์ด้านความรู้ทั่วไปมากที่สุดได้แก่ ปี พ.ศ. 2543 มีจำนวน 4 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2542 จำนวน 3 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยปรัชญา
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
อภิปรัชญา		-	-	-	-	-	-	-
ทฤษฎีแห่งความรู้		-	-	-	-	-	-	-
จิตวิทยานามธรรม		-	-	-	-	-	-	-
ความคิดทางปรัชญา		-	-	-	-	-	-	-
จิตวิทยา		3	1	3	3	7	1	18
ตรรกวิทยา		-	-	-	-	-	-	-
จริยศาสตร์		2	-	1	2	-	2	7
ปรัชญาสมัยต่าง ๆ		-	-	-	-	-	-	-
ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่		-	-	-	-	-	-	-
รวม		5	1	4	5	7	3	25

จากตารางที่ 8 เมื่อนำวิทยานิพนธ์ในหมวดปรัชญา จำนวน 25 ชื่อเรื่องมาจำแนกตามเนื้อหา
วิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านจิตวิทยามากที่สุด จำนวน 18 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้
แก่เนื้อหาทางจริยศาสตร์ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์พบว่า ปีที่มีวิทยานิพนธ์ทางด้านปรัชญามากที่สุดได้แก่ปี พ.ศ.
2542 จำนวน 7 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2538 และ ปี พ.ศ. 2541
ปีละ 5 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศาสนา
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ศาสนา	-	-	-	-	-	-	-
คัมภีร์ไบเบิล	-	-	-	-	-	-	-
เทววิทยา	-	-	-	-	-	-	-
ศีลธรรมชาวคริสเตียน	-	-	-	-	-	-	-
ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่น	-	-	-	-	-	-	-
ศาสนศาสตร์	-	-	-	-	-	1	1
ประวัติศาสตร์ศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-	-
นิกายต่างๆในศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-	-
ศาสนาเปรียบเทียบและ ศาสนาอื่นๆ	-	-	-	1	-	-	1
รวม	-	-	-	1	-	1	2

จากตารางที่ 9 เมื่อนำวิทยานิพนธ์ในหมวดศาสนา จำนวน 2 ชื่อเรื่องมาจำแนกตามเนื้อหา
วิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านศาสนศาสตร์และศาสนาเปรียบเทียบ ด้านละ 1 ชื่อ
เรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์พบว่า ปีที่มีวิทยานิพนธ์ทางด้านศาสนาได้แก่ ปี พ.ศ. 2541 และ ปี
พ.ศ. 2543 ปีละ 1 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยสังคมศาสตร์
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
พฤติกรรมศึกษา สังคม- ศึกษา		1	1	3	2	9	7	23
สถิติทั่วไป		-	-	-	-	-	-	-
รัฐศาสตร์		-	-	1	2	11	5	19
เศรษฐศาสตร์		3	5	7	10	34	17	76
กฎหมาย		-	1	-	-	2	2	5
รัฐประศาสนศาสตร์		-	1	3	2	20	8	34
ปัญหาสังคมและบริการ		6	2	4	13	40	21	86
การศึกษา		21	38	35	43	93	107	337
การพาณิชย์ สื่อสาร ขนส่ง		-	-	-	1	1	-	2
ขนบธรรมเนียม ประเพณี คติชนวิทยา		-	-	-	-	-	-	-
รวม		31	48	53	73	210	167	582

จากตารางที่ 10 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทวิทยานิพนธ์ในหมวดสังคมศาสตร์ 582 ชื่อเรื่องมาจำแนกตาม เนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาทางการศึกษา มากที่สุด จำนวน 337 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่เนื้อหาทางด้านปัญหาสังคมและบริการ จำนวน 86 ชื่อเรื่อง เนื้อหาทางด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวน 76 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์ พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีเนื้อหา ทางด้านสังคมศาสตร์ ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2542 มากที่สุด จำนวน 210 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 167 ชื่อเรื่อง และวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2541 จำนวน 73 ชื่อเรื่องตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยภาษา
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ภาษาศาสตร์		-	-	-	-	-	-	-
ภาษาอังกฤษ		-	-	-	1	-	-	1
ภาษาเยอรมัน		-	-	-	-	-	-	-
ภาษาฝรั่งเศส		-	-	-	-	-	-	-
ภาษาอิตาเลียน		-	-	-	-	-	-	-
ภาษาสเปน, โปรตุเกส		-	-	-	-	-	-	-
ภาษาละติน		-	-	-	-	-	-	-
ภาษากรีก		-	-	-	-	-	-	-
ภาษาอื่น ๆ		-	-	-	-	-	-	-
รวม		-	-	-	1	-	-	1

จากตารางที่ 11 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทวิทยานิพนธ์ในหมวดภาษา จำนวน 1
ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านภาษาอังกฤษ และ
พิมพ์ในปี พ.ศ. 2541

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยวิทยาศาสตร์
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
คณิตศาสตร์		-	-	-	-	-	-	-
ดาราศาสตร์		-	-	-	-	-	-	-
ฟิสิกส์		-	-	-	-	-	-	-
เคมี		-	-	-	-	1	-	1
การศึกษาเรื่องเกี่ยวกับโลก		-	-	-	-	-	-	-
บรรพชีวินวิทยา		-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต		-	-	-	-	1	-	1
วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพืช		-	-	-	1	-	-	1
วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสัตว์		-	-	-	-	2	1	3
รวม		-	-	-	1	4	1	6

จากตารางที่ 12 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทวิทยานิพนธ์ในหมวดวิทยาศาสตร์
จำนวน 6 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาทางด้าน
วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสัตว์มากที่สุด จำนวน 3 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่เนื้อหาทางด้านเคมี ทางด้าน
วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต และทางด้านวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพืช ด้านละ 1 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีพิมพ์พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาทางด้าน
วิทยาศาสตร์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2542 มีจำนวนมากที่สุด 4 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์
ในปี พ.ศ. 2541 และ พ.ศ. 2543 ปีละ 1 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยเทคโนโลยี
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
แพทยศาสตร์		-	5	2	6	5	17	35
วิศวกรรมศาสตร์		-	-	1	-	2	1	4
เกษตรศาสตร์		-	-	-	-	2	1	3
คหกรรมศาสตร์และ ชีวิตครอบครัว		-	-	1	2	1	2	6
การจัดการธุรกิจ		3	2	2	6	13	5	31
วิศวกรรมเคมีและ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง		-	-	-	-	1	-	1
โรงงาน ผลิตภัณฑ์โรงงาน		-	-	-	-	-	-	-
โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อ ประโยชน์เฉพาะอย่าง		-	1	1	-	-	-	2
การก่อสร้างและวัสดุ ก่อสร้าง		-	-	-	-	-	-	-
รวม		3	8	7	14	24	26	82

จากตารางที่ 13 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาทางด้านเทคโนโลยี จำนวน 82 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหา
ด้านแพทยศาสตร์มากที่สุด จำนวน 35 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่เนื้อหาทางด้าน การจัดการธุรกิจ
จำนวน 31 ชื่อเรื่อง และเนื้อหาทางด้านคหกรรมศาสตร์และชีวิตครอบครัว จำนวน 6 ชื่อเรื่อง
เมื่อพิจารณาด้านปีพิมพ์พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาทางด้าน
เทคโนโลยีที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2543 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 26 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือที่พิมพ์ในปี
พ.ศ. 2542 จำนวน 24 ชื่อเรื่องและ วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2541 จำนวน 14 ชื่อเรื่องตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศิลปะ
 วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์และปีที่พิมพ์

ปีที่พิมพ์ เนื้อหา	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ภูมิสถาปัตย์ การออกแบบ บริเวณพื้นที่	-	-	-	-	-	-	-
สถาปัตยกรรม	-	-	-	-	-	-	-
ประติมากรรม และ ศิลปะ พลาสติก	-	-	-	-	-	-	-
การวาดเขียนและศิลปะ ตกแต่ง	-	-	-	-	-	-	-
จิตรกรรม การเขียนภาพ	-	-	-	-	-	-	-
ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะ กราฟฟิก	-	-	-	-	-	-	-
การถ่ายภาพและภาพถ่าย คนตรี	-	-	-	-	-	-	-
นันทนาการ ศิลปการแสดง การกีฬา	-	-	-	-	1	-	1
รวม	-	-	-	-	1	-	1

จากตารางที่ 14 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทวิทยานิพนธ์ในหมวดศิลปะ วิจารณ์
 ศิลป์ มัณฑนศิลป์ จำนวน 1 ชื่อเรื่องมาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อ
 หา ด้านนันทนาการ ศิลปการแสดงและการกีฬา ซึ่งพิมพ์ในปี พ.ศ. 2542

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยวรรณคดี
และปีที่พิมพ์

ปีที่พิมพ์ เนื้อหา	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
วรรณคดีอเมริกัน	-	-	-	-	-	-	-
วรรณคดีอังกฤษ	-	-	-	-	-	-	-
วรรณคดีเยอรมัน	-	-	-	-	-	-	-
วรรณคดีฝรั่งเศส	-	-	-	-	-	-	-
วรรณคดีอิตาลี	-	-	-	-	-	-	-
วรรณคดีสเปน, โปรตุเกส	-	-	-	-	-	-	-
วรรณคดีละติน	-	-	-	-	-	-	-
วรรณคดีกรีก	-	-	-	-	-	-	-
วรรณคดีอื่น ๆ	-	1	-	-	-	-	1
รวม	-	1	-	-	-	-	1

จากตารางที่ 15 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ ภาคตะวันออกประเภทวิทยานิพนธ์ในหมวดวรรณคดี
จำนวน 1 ชื่อเรื่องมาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์พบว่า มีเนื้อหาด้านวรรณคดีอื่นๆ
และพิมพ์ในปี พ.ศ. 2539

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยประวัติศาสตร์
ภูมิศาสตร์และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ภูมิศาสตร์		-	-	-	1	1	-	2
ชีวประวัติ ประวัติบุคคล		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์โลกโบราณ		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ยุโรป		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์เอเชีย		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์แอฟริกา		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์อเมริกาเหนือ		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์อเมริกาใต้		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ส่วนอื่น ๆ ของโลกและบริเวณ นอกโลก		-	-	-	-	-	-	-
รวม		-	-	-	1	1	-	2

จากตารางที่ 16 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเภทวิทยานิพนธ์ในหมวดประวัติศาสตร์
ภูมิศาสตร์ จำนวน 2 ชื่อเรื่องมาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้าน
ภูมิศาสตร์ ทั้ง 2 ชื่อเรื่อง และพิมพ์ในปี พ.ศ. 2541 และ พ.ศ. 2542 ปีละ 1 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประจำปีที่ยังคงมีฉบับพิมพ์
 สังคมศาสตร์และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
พฤติกรรมศึกษา สังคม- ศึกษา		-	-	3	2	1	2	8
สถิติทั่วไป		-	-	-	-	-	-	-
รัฐศาสตร์		-	-	-	1	-	1	2
เศรษฐศาสตร์		1	3	-	1	-	1	7
กฎหมาย		-	1	-	-	-	-	1
รัฐประศาสนศาสตร์		-	-	-	-	-	-	1
ปัญหาสังคมและบริการ การศึกษา		2	3	1	1	1	-	8
การพาณิชย์ สื่อสาร ขนส่ง		-	-	1	1	1	2	5
ขนบธรรมเนียม ประเพณี คติชนวิทยา		-	-	-	-	-	-	-
รวม		3	7	5	6	5	6	32

จากตารางที่ 17 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประจำปีที่ยังคงมีฉบับพิมพ์ในหมวดสังคมศาสตร์ จำนวน 32 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านพฤติกรรมศึกษา สังคมศึกษา และทางด้านปัญหาสังคมและบริการมากที่สุด ด้านละ 8 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่ด้าน เศรษฐศาสตร์ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์พบว่า ปีที่มีงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มากที่สุด ได้แก่ ปี พ.ศ. 2539 จำนวน 7 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่งานวิจัยที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2541 และปี พ.ศ. 2543 ปีละ 6 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยวิทยาศาสตร์
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
คณิตศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
ดาราศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
ฟิสิกส์	-	-	-	-	-	-	-
เคมี	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาเรื่องเกี่ยวกับโลก	-	1	1	-	-	-	2
บรรพชีวินวิทยา	-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต	-	2	-	-	2	-	4
วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพืช	-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสัตว์	3	5	2	1	-	1	12
รวม	3	8	3	1	2	1	18

จากตารางที่ 18 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทงานวิจัยในหมวดวิทยาศาสตร์ จำนวน 18 ชื่อเรื่องมาจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับ สัตว์มากที่สุดจำนวน 12 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่ด้านบรรพชีวินวิทยา จำนวน 4 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์พบว่า สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทางด้าน วิทยาศาสตร์ พิมพ์ในปี พ.ศ. 2539 มากที่สุด จำนวน 8 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่งานวิจัยที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2538 และ ปี พ.ศ. 2540 ปีละ 3 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยเทคโนโลยี
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
แพทยศาสตร์	2	3	2	3	3	2	15
วิศวกรรมศาสตร์	2	3	-	-	-	-	5
เกษตรศาสตร์	-	2	1	2	1	4	10
คหกรรมศาสตร์และ ชีวิตครอบครัว	1	-	-	-	-	1	2
การจัดการธุรกิจ	-	-	-	-	-	-	-
วิศวกรรมเคมีและ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-
โรงงาน ผลิตภัณฑ์โรงงาน	-	-	-	-	-	-	-
โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อ ประโยชน์เฉพาะอย่าง	-	-	-	-	-	-	-
การก่อสร้างและวัสดุ ก่อสร้าง	-	-	-	-	-	-	-
รวม	5	8	3	5	4	7	32

จากตารางที่ 19 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทงานวิจัยในหมวดเทคโนโลยี จำนวน 32 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านแพทยศาสตร์ มากที่สุดจำนวน 15 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่เนื้อหาด้านเกษตรศาสตร์ จำนวน 10 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์พบว่า สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพิมพ์ทางด้านเทคโนโลยีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2539 มากที่สุด จำนวน 8 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่งานวิจัยที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 7 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศิลปะ วิจารณ์ศิลปะ
วัฒนธรรมศิลปะและปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบ บริเวณพื้นที่		-	-	-	-	-	-	-
สถาปัตยกรรม		-	-	-	-	-	-	-
ประติมากรรม และ ศิลปะ พลาสติก		-	-	-	-	1	-	1
การวาดเขียนและศิลปะ ตกแต่ง		-	-	-	-	-	-	-
จิตรกรรม การเขียนภาพ		-	-	-	-	-	-	-
ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะ กราฟฟิก		-	-	-	-	-	-	-
การถ่ายภาพและภาพถ่าย		-	-	-	-	-	-	-
ดนตรี		-	-	-	-	-	-	-
นันทนาการ ศิลปการแสดง การกีฬา		-	-	-	-	-	-	-
รวม		-	-	-	-	1	-	1

จากตารางที่ 20 เมื่อนำถึงพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทงานวิจัยในหมวดศิลปะ วิจารณ์ศิลปะ
วัฒนธรรมศิลปะ จำนวน 1 ชื่อเรื่องมาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหา
ด้านประติมากรรมและศิลปะพลาสติก และพิมพ์ในปี พ.ศ. 2542

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทงานวิจัยจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยประวัติศาสตร์
ภูมิศาสตร์และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ภูมิศาสตร์		-	-	-	-	1	-	1
ชีวประวัติ ประวัติบุคคล		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์โลกโบราณ		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ยุโรป		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์เอเชีย		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์แอฟริกา		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์อเมริกาเหนือ		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์อเมริกาใต้		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ส่วนอื่น ๆ ของโลกและบริเวณ นอกโลก		-	-	-	-	-	-	-
รวม		-	-	-	-	1	-	1

จากตารางที่ 21 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทงานวิจัยในหมวดประวัติศาสตร์
ภูมิศาสตร์ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหา ด้าน
ภูมิศาสตร์ และพิมพ์ในปี พ.ศ. 2542

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยความรู้ทั่วไป
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
สาระทั่วไปเกี่ยวกับความรู้		1	-	-	-	1	-	2
บรรณานุกรม		-	-	-	-	-	-	-
บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์		-	-	-	-	-	-	-
สารานุกรม		-	-	-	-	-	-	-
สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง		-	-	-	-	-	-	-
พิพิธภัณฑ์วิทยา		-	-	-	-	-	-	-
วารสารศาสตร์		-	-	-	-	-	-	-
รวมเรื่องทั่วไป		-	-	-	-	-	-	-
หนังสือหายาก		-	-	-	-	-	-	-
รวม		1	-	-	-	1	-	2

จากตารางที่ 22 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทหนังสือในหมวดความรู้ทั่วไป
จำนวน 2 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านสาระทั่วไป
เกี่ยวกับความรู้ ทั้ง 2 ชื่อเรื่อง และพิมพ์ในปี พ.ศ. 2538 และ พ.ศ. 2542 ปีละ 1 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศาสนาและ
ปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ศาสนา		-	-	-	-	-	-	-
คัมภีร์ไบเบิล		-	-	-	-	-	-	-
เทววิทยา		-	-	-	-	-	-	-
ศีลธรรมชาวคริสเตียน		-	-	-	-	-	-	-
ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่น		-	-	-	-	-	-	-
ศาสนศาสตร์		-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ศาสนาคริสต์		-	-	-	-	-	-	-
นิกายต่างๆในศาสนาคริสต์		-	-	-	-	-	-	-
ศาสนาเปรียบเทียบและ ศาสนาอื่น ๆ		-	1	-	-	-	-	1
รวม		-	1	-	-	-	-	1

จากตารางที่ 23 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทหนังสือในหมวดศาสนา จำนวน 1
ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านศาสนาเปรียบเทียบ
และศาสนาอื่น ๆ และพิมพ์ในปี พ.ศ. 2539

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยสังคมศาสตร์
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
พฤติกรรมศึกษา สังคม- ศึกษา	1	1	1	1	1	1	6
สถิติทั่วไป	-	-	-	1	-	1	2
รัฐศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
เศรษฐศาสตร์	-	2	2	2	4	6	16
กฎหมาย	1	-	1	-	-	-	2
รัฐประศาสนศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
ปัญหาสังคมและบริการ	-	-	-	1	-	-	1
การศึกษา	7	2	2	6	3	4	24
การพาณิชย์ สื่อสาร ขนส่ง	-	-	-	1	1	-	2
ขนบธรรมเนียม ประเพณี คติชนวิทยา	-	-	-	-	2	-	2
รวม	10	5	7	12	11	13	58

จากตารางที่ 24 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทหนังสือในหมวดสังคมศาสตร์ จำนวน 58 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาด้านการศึกษา มากที่สุด จำนวน 24 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่เนื้อหาด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวน 16 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาด้านปีที่พิมพ์พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทหนังสือในหมวดสังคมศาสตร์ ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2543 มากที่สุดจำนวน 13 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่หนังสือที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2541 จำนวน 12 ชื่อเรื่อง และหนังสือที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2542 จำนวน 11 ชื่อเรื่องตามลำดับ

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยวิทยาศาสตร์
และปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
เรื่องทั่วไปทางวิทยาศาสตร์	1	-	-	-	-	-	1
คณิตศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
ดาราศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
ฟิสิกส์	-	-	-	-	-	-	-
เคมี	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาเรื่องเกี่ยวกับโลก	-	-	-	-	-	-	-
บรรพชีวินวิทยา	-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต	1	-	-	-	-	-	1
วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพืช	-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสัตว์	-	-	-	-	-	-	-
รวม	2	-	-	-	-	-	2

จากตารางที่ 25 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทหนังสือในหมวดวิทยาศาสตร์
จำนวน 2 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหาทาง ด้านเรื่อง
ทั่วไปทางวิทยาศาสตร์ และทางด้านวิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิตด้านละ 1 ชื่อเรื่อง และพิมพ์ในปี พ.ศ.
2538 ทั้ง 2 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยเทคโนโลยีและ
ปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
แพทยศาสตร์	-	1	1	-	-	-	2
วิศวกรรมศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
เกษตรศาสตร์	2	-	1	-	-	-	3
คหกรรมศาสตร์และ ชีวิตครอบครัว	-	-	-	-	-	-	-
การจัดการธุรกิจ	-	1	1	-	-	-	2
วิศวกรรมเคมีและ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-
โรงงาน ผลิตภัณฑ์โรงงาน	-	-	-	-	-	-	-
โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อ ประโยชน์เฉพาะอย่าง	-	-	-	-	-	-	-
การก่อสร้างและวัสดุ ก่อสร้าง	-	-	-	-	-	-	-
รวม	2	2	3	-	-	-	7

จากตารางที่ 26 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทหนังสือในหมวดเทคโนโลยี จำนวน 7
ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์พบว่า มีเนื้อหาด้านเกษตรศาสตร์มากที่สุด
จำนวน 3 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่ เนื้อหาในด้านแพทยศาสตร์และการจัดการธุรกิจด้านละ 2 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาทางด้านปีพิมพ์พบว่า สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทางด้านเทคโนโลยี พบว่า
พิมพ์ในปี พ.ศ. 2540 มากที่สุด จำนวน 3 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่หนังสือที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2538
และ ปี พ.ศ. 2539 ปีละ 2 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยศิลปะ วิจิตรศิลป์
 มัณฑนศิลป์และปีที่พิมพ์

เนื้อหา	ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
สาระทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะ		-	-	-	1	1	-	2
ภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบ บริเวณพื้นที่		-	-	-	-	-	-	-
สถาปัตยกรรม		-	-	-	-	-	-	-
ประติมากรรม และ ศิลปะ พลาสติก		-	-	-	-	-	-	-
การวาดเขียนและศิลปะ ตกแต่ง		-	-	-	-	-	-	-
จิตรกรรม การเขียนภาพ		-	-	-	-	-	-	-
ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะ กราฟฟิก		-	-	-	-	-	-	-
การถ่ายภาพและภาพถ่าย		-	-	-	-	-	-	-
ดนตรี		-	-	-	-	-	-	-
นันทนาการ ศิลปการแสดง การกีฬา		-	-	-	-	-	-	-
รวม		-	-	-	1	1	-	2

จากตารางที่ 27 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทหนังสือในหมวดศิลปะ วิจิตรศิลป์
 มัณฑนศิลป์ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหา
 ด้านสาระทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะ ทั้ง 2 ชื่อเรื่อง และพิมพ์ในปี พ.ศ. 2541 และ พ.ศ. 2542 ปีละ 1 ชื่อ
 เรื่อง

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจำแนกตามเนื้อหาในหมวดย่อยประวัติศาสตร์
 ภูมิศาสตร์และปีที่พิมพ์

เนื้อหา \ ปีที่พิมพ์	2538	2539	2540	2541	2542	2543	รวม
ภูมิศาสตร์	3	1	2	5	12	4	27
ชีวประวัติ ประวัติบุคคล	-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์โลกโบราณ	-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ยุโรป	-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์เอเชีย	-	1	-	-	-	-	1
ประวัติศาสตร์แอฟริกา	-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์อเมริกาเหนือ	-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์อเมริกาใต้	-	-	-	-	-	-	-
ประวัติศาสตร์ส่วนอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-
ของโลกและบริเวณ นอกโลก							
รวม	3	2	2	5	12	4	28

จากตารางที่ 28 เมื่อนำสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออก ประเภทหนังสือในหมวดประวัติศาสตร์
 ภูมิศาสตร์ จำนวน 28 ชื่อเรื่อง มาจำแนกตามเนื้อหาวิชาในหมวดย่อยและปีที่พิมพ์ พบว่ามีเนื้อหา
 ด้านภูมิศาสตร์มากที่สุดจำนวน 27 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่ เนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย
 จำนวน 1 ชื่อเรื่อง

เมื่อพิจารณาทางด้านปีพิมพ์พบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทหนังสือที่มีเนื้อหาทางด้าน
 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ พิมพ์ในปี พ.ศ. 2542 มากที่สุดจำนวน 12 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่หนังสือ
 ที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2541 จำนวน 5 ชื่อเรื่อง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีปีพิมพ์ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2543 สรุปขั้นตอนและผลการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ตามประเภทสิ่งพิมพ์ และเนื้อหา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีปีพิมพ์ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2543 จำนวนทั้งหมด 898 ชื่อเรื่อง โดยได้สำรวจและรวบรวมจากสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในห้องศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นแบบกรอกรายการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์

ตอนที่ 2 เป็นส่วนของการวิเคราะห์หมวดหมู่ ตามเนื้อหาและประเภทสิ่งพิมพ์

3. ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบเนื้อหาวิชา เพื่อใช้เป็นขอบเขตในการวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ โดยการศึกษารายละเอียดตามหลักเกณฑ์การแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) จากฉบับพิมพ์ครั้งที่ 21 ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา โดยกำหนดกรอบเนื้อหา แบ่งออกเป็น 10 หมวดใหญ่ และหมู่ย่อยในแต่ละหมวดเท่านั้น

4. ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้แก่วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยและหนังสือ โดยพิจารณาจากเนื้อหาที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์แต่ละชื่อเรื่อง และกรอกข้อมูลลงบนแบบบันทึกข้อมูล

ชื่อเรื่องละ 1 แผ่น โดยนำข้อมูลทางบรรณานุกรมลงในตอนที่ 1 จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบเนื้อหาวิชา แบ่งออกเป็น 10 หมวดใหญ่ และหม่ย่อยในแต่ละหมวด แล้วบันทึกผลการวิเคราะห์ลงในแบบบันทึกข้อมูลตอนที่ 2

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก ซึ่งได้แก่วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ แต่ละชื่อเรื่องเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้รับมาจัดกระทำตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการวิเคราะห์ในแบบวิเคราะห์แต่ละรายการ
2. แจกแจงความถี่และค่านวณค่าร้อยละของข้อมูลแต่ละรายการ
3. จำแนกหมวดหมู่เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก ประเภทวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ ออกเป็น 10 หมวดใหญ่ และหม่ย่อยในแต่ละหมวด แล้วเสนอผลในรูปของตาราง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออก ซึ่งได้แก่ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ ที่มีอยู่ในศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก ที่จัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2543 สรุปผลได้ดังนี้

1. สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทวิทยานิพนธ์มีมากที่สุด จำนวน 714 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ หนังสือจำนวน 100 ชื่อเรื่อง และรายงานวิจัยจำนวน 84 ชื่อเรื่อง ตามลำดับ
2. ปีที่ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกมีสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ ปี พ.ศ. 2542 จำนวน 288 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ พ.ศ. 2543 จำนวน 233 ชื่อเรื่อง ปี พ.ศ. 2541 จำนวน 128 ชื่อเรื่อง ปี พ.ศ. 2539 จำนวน 94 ชื่อเรื่อง ปี พ.ศ. 2540 จำนวน 89 ชื่อเรื่อง และปี พ.ศ. 2538 จำนวน 66 ชื่อเรื่อง ตามลำดับ
3. จากการวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์โดยภาพรวมพบว่าสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ มีเนื้อหาในหมวดสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 672 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ เนื้อหาในหมวดเทคโนโลยี จำนวน 124 ชื่อเรื่อง และที่มีเนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกน้อยที่สุด คือ หมวดภาษา จำนวน 1 ชื่อเรื่อง สามารถจำแนกรายละเอียดดังนี้
  - 3.1 สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทวิทยานิพนธ์ พบว่ามีเนื้อหา มากที่สุดในหมวดสังคมศาสตร์ จำนวน 582 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือเนื้อหาในหมวดเทคโนโลยี จำนวน 82 ชื่อเรื่อง และวิทยานิพนธ์ที่พบน้อยที่สุดคือ วิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาในหมวดภาษา ศิลปะ และเนื้อหาในหมวดวรรณคดี หมวดละ 1 ชื่อเรื่อง
  - 3.2 สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกประเภทรายงานวิจัย พบว่ามีเนื้อหา มากที่สุดในหมวดสังคมศาสตร์และหมวดเทคโนโลยี หมวดละ 32 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือเนื้อหาในหมวดวิทยาศาสตร์ จำนวน 18

ชื่อเรื่อง ส่วนงานวิจัยที่พบน้อยที่สุดคือ งานวิจัยที่มีเนื้อหาในหมวดศิลปะ และหมวดประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จำนวนหมวดละ 1 ชื่อเรื่อง และหมวดที่ไม่พบเนื้อหา งานวิจัยอยู่เลยคือ หมวดความรู้ทั่วไป ปรัชญา ศาสนาและวรรณคดี

3.3 สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามีเนื้อหามากที่สุดหมวดสังคมศาสตร์ จำนวน 58 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือเนื้อหาในหมวดประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จำนวน 28 ชื่อเรื่อง ส่วนหนังสือที่พบน้อยที่สุดคือ หนังสือที่มีเนื้อหาในหมวดศาสนา จำนวน 1 ชื่อเรื่อง และหมวดที่ไม่พบเนื้อหาหนังสืออยู่เลย คือ หมวดปรัชญาและวรรณคดี

4. จากการวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในหมวดสังคมศาสตร์ ทุกประเภท พบว่าเนื้อหาในหมวดย่อยมีความแตกต่างกันดังนี้

4.1 หมวดสังคมศาสตร์ในสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิทยานิพนธ์ มีเนื้อหาด้านการศึกษามากที่สุด จำนวน 337 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือเนื้อหาทางด้านปัญหาสังคมและบริการ จำนวน 86 ชื่อเรื่อง และด้านที่พบน้อยที่สุดคือ การพาณิชย์ สื่อสาร ขนส่ง จำนวน 2 ชื่อเรื่อง ส่วนที่ไม่พบว่ามีสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิทยานิพนธ์อยู่เลย คือ ทางด้านสถิติทั่วไป และทางด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี คติชนวิทยา

ในด้านการศึกษสามารถแยกประเด็นที่ปรากฏตามเนื้อหาของเอกสารพบว่า มีเนื้อหาทางด้านบริหารการศึกษามากที่สุด จำนวน 266 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ ด้านประถมศึกษา จำนวน 28 ชื่อเรื่อง ส่วนด้านที่พบน้อยที่สุดคือ เนื้อหาทางการศึกษานอกระบบ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง

4.2 หมวดสังคมศาสตร์ในสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นวิจัย มีเนื้อหาทางด้านพฤติกรรมศึกษา สังคมศึกษา และเนื้อหาทางด้านปัญหาสังคมและบริการ มากที่สุด จำนวน 8 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือเนื้อหาทางด้านเศรษฐศาสตร์จำนวน 7 ชื่อเรื่อง และด้านที่พบน้อยที่สุดคือ เนื้อหาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง ส่วนที่ไม่พบสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่เลยคือ ทางด้านสถิติทั่วไป รัฐศาสตร์ กฎหมาย การพาณิชย์ สื่อสาร ขนส่ง และเนื้อหาทางด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี คติชนวิทยา

4.3 หมวดสังคมศาสตร์ในสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหนังสือ มีเนื้อหาทางการศึกษา มากที่สุด จำนวน 24 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ เนื้อหาทางด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวน 16 ชื่อเรื่อง และด้านที่พบน้อยที่สุด คือ เนื้อหาทางด้าน ปัญหาสังคมและบริการ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง ส่วนที่ไม่พบสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่เลย คือ เนื้อหาทางด้านรัฐศาสตร์

5. จากการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในหมวดเทคโนโลยี ทุกประเภทพบว่าเนื้อหาในหมวดย่อยมีความแตกต่างกันดังนี้

5.1 หมวดเทคโนโลยีในสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิทยานิพนธ์ มีเนื้อหาทางด้านแพทยศาสตร์มากที่สุด จำนวน 35 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ เนื้อหาทางการจัดการธุรกิจ จำนวน 31 ชื่อเรื่อง และด้านที่พบน้อยที่สุดคือ เนื้อหาทางด้านวิศวกรรมเคมีและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 ชื่อเรื่องส่วนที่

ไม่พบสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทวิทยานิพนธ์อยู่เลย คือ เนื้อหาทางด้าน โรงงาน ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน และการก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง

5.2 หมวดเทคโนโลยีในสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทงานวิจัย มีเนื้อหาทางด้าน แพทยศาสตร์มากที่สุด จำนวน 15 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ เนื้อหาทางด้านเกษตรศาสตร์ จำนวน 10 ชื่อเรื่อง และด้านที่พบน้อยที่สุดคือ เนื้อหาทางด้านคหกรรมศาสตร์และชีวิตครอบครัว จำนวน 2 ชื่อเรื่อง ส่วนที่ไม่พบสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่เลย คือ เนื้อหาทางการจัดการธุรกิจ วิศวกรรมเคมีและ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง โรงงาน ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์เฉพาะอย่าง และการก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง

5.3 หมวดเทคโนโลยีในสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทหนังสือ มีเนื้อหาทางด้าน เกษตรศาสตร์มากที่สุด จำนวน 3 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ เนื้อหาทางด้านแพทยศาสตร์และด้านการจัดการ ธุรกิจ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง ส่วนที่ไม่พบสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่เลย คือ เนื้อหาทางด้าน วิศวกรรมศาสตร์ คหกรรมศาสตร์และชีวิตครอบครัว วิศวกรรมเคมีและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง โรงงานและ ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์เฉพาะอย่าง และเนื้อหาทางการก่อสร้างและ วัสดุก่อสร้าง

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา มีประเด็นที่สำคัญควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. จำนวนสิ่งพิมพ์ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 898 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์มากที่สุด 714 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือหนังสือ จำนวน 100 ชื่อเรื่อง และรายงานวิจัย จำนวน 84 ชื่อเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2537 : 5) ที่พบว่าการศึกษาวิจัย เรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชนส่วนมากเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์ หรือปริญญาบัตร ของสถาบัน การศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 205 ชื่อเรื่อง จากจำนวนทั้งหมด 227 ชื่อเรื่อง และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของพรพิมล มโนชัย (2541 : 60) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์เอกสารอีสานพบว่าเอกสาร อีสานประเภทวิทยานิพนธ์มีมากที่สุดจำนวน 718 ชื่อเรื่อง จากจำนวนเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 981 ชื่อเรื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโทของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่กำหนดให้นิสิตทำปริญญาบัตรประกอบการศึกษาเช่น ระเบียบข้อ บังคับของมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2540 (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. 2544 : 190) กำหนดให้มีการทำวิทยานิพนธ์คั่นขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ในข้อ 24 สำหรับนิสิตหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตในแผนการศึกษาแบบแผน ก และการทำงาน นิพนธ์ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าอิสระ อาจเป็นงานวิจัย งานเรียบเรียงในลักษณะคำรา หรือเอกสารวิชาการ การศึกษารายกรณี โครงการพัฒนาหรืองานลักษณะอื่น ๆ (มหาวิทยาลัยบูรพา. 2540 : 240) ซึ่งในแต่ละปีมี

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทั้งแผน ก ที่ทำวิทยานิพนธ์ และแผน ข ที่ทำงานนิพนธ์ในลักษณะงานวิจัยเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากสถิติจำนวนนิสิตระดับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2544 จำนวน 768 คน (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. 2545 : 75) จึงเป็นสาเหตุให้สิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์มีจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์จะพบว่า มีเนื้อหาทางการศึกษามากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากมหาวิทยาลัยบูรพา เปิดสอนหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ถึง 6 สาขาวิชาด้วยกันคือ สาขาวิชาการประถมศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. 2544 : 1) จึงมีผลให้สิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์มีเนื้อหาทางการศึกษามากกว่าทางด้านอื่น ๆ

2. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ พบว่ามีเนื้อหาโดยภาพรวมทางด้านสังคมศาสตร์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิณทิพรื่นวงษา (2538 : 36) ที่วิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในฐานข้อมูล 6 ฐาน คือ ERIC, Social Scisearch, Sociological Abstracts, Psycho Info, Art & Humanities และ Linguistics & Language Behavior Abstracts ผลการวิเคราะห์สาขาที่พบมากที่สุด คือ สาขาสังคมศาสตร์ รองลงมาคือ ภาษาศาสตร์ และพรพิมล มโนชัย (2541 : 62-63) ซึ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์เอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าเอกสารทุกประเภทมีเนื้อหาในหมวดสังคมศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์และเทคโนโลยี เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในหมวดสังคมศาสตร์เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับมนุษย์ เมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกัน ในสังคม และศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ จึงครอบคลุมแง่มุมต่าง ๆ เช่น การสื่อสาร สิ่งแวดล้อม กลุ่มคนในสังคม การเมืองการปกครอง การบริหารประเทศ กฎหมาย เศรษฐกิจ การศึกษาระดับต่าง ๆ ปัญหาสังคมและการให้บริการทางสังคม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และคตินิยมวิทยา จะเห็นได้ว่าเนื้อหาในหมวดนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนส่วนใหญ่จึงเป็นเรื่องที่มีผู้สนใจศึกษาเป็นอย่างมาก

3. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และหนังสือ โดยภาพรวมทางด้านเนื้อหาในระดับรองลงมาพบว่ามีเนื้อหาทางด้านเทคโนโลยี จำนวน 124 ชื่อเรื่อง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากวิทยาการทางด้านเทคโนโลยีเป็นวิทยาการสมัยใหม่ซึ่งได้รับความสนใจจากบุคคลในอาชีพต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงมีผู้ศึกษาวิจัยหรือผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านนี้

4. จากการวิเคราะห์เนื้อหาสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าสิ่งพิมพ์ประเภทรายงานวิจัยและหนังสือไม่มีเนื้อหาทางด้านปรัชญา และวรรณคดี ส่วนสิ่งพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกประเภทวิทยานิพนธ์มีเนื้อหาทางด้านภาษาและวรรณคดีน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพรพิมล มโนชัย (2541 : 66) ที่พบว่าเนื้อหาวิชาในหมวดวรรณคดีจะพบน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากวรรณกรรมพื้นบ้านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้นิยมศึกษาหรือสนใจผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านนี้น้อย หรือมีกลุ่มผู้สนใจศึกษาเฉพาะกลุ่มและต้องใช้เวลาในการ

ศึกษาค้นคว้าเป็นเวลานานรวมทั้งในเนื้อหาทางด้านภาษาที่ใช้ก็ดี หรือจากการที่ชนชาวตะวันออกประกอบไปด้วยผู้คนหลายเชื้อชาติ อาทิ ลาว จีน เขมร และภาษาในท้องถิ่นของคนแตกต่างกัน เช่น ภาษาของชนชาติของในจังหวัดตราด ทำให้มีวัฒนธรรมหลากหลาย จึงมีสิ่งพิมพ์ทางด้านนี้น้อย หรืออาจเป็นเพราะช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลคือปีที่พิมพ์ จาก พ.ศ. 2538 ถึงปี พ.ศ. 2543 มีผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาทางด้านปรัชญา ภาษาและวรรณคดีน้อย

ข้อเสนอแนะ

ผลของการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางให้กับผู้ปฏิบัติงานในด้านสารสนเทศในการคัดเลือก และจัดหาสิ่งพิมพ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคตะวันออก เพื่อนำมาให้บริการในหน่วยงานของตน นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นแนวทางให้กับนักศึกษา อาจารย์ นักวิจัยและนักวิชาการ ในการศึกษาสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคตะวันออกให้ตรงกับความต้องการ รวมทั้งอาจช่วยให้นักวิชาการเกิดแรงบันดาลใจในการผลิตสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

- กรกมล งามบุตร. โครงการจัดตั้งหน่วยงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค : ข้อมูลท้องถิ่น. [เอกสารโรเนียว]. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- กิตติมา ศักคากัมปนาท. การวิเคราะห์เนื้อหาการประชุมสภามหาวิทยาลัยบูรพาระหว่างปี 2539-2542. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543.
- คณะทำงานข้อมูลท้องถิ่น หน่วยงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค. การจัดการข้อมูลท้องถิ่น. ขอนแก่น : หน่วยงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค, 2542.
- โครงการสำรวจแหล่งสารนิเทศท้องถิ่น. [เอกสารโรเนียว]. ม.ป.ท., 2537.
- เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์. การวิจัยทางพฤกษศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- ทัศนีย์ ทองลมุล. การวิเคราะห์เนื้อหาบทความทางวิทยาศาสตร์จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรวิชาชีพวิทยาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสต์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ที่ระลึกในพิธีเปิดอาคารเทพรัตนราชสุดา มหาวิทยาลัยบูรพาวันเสาร์ที่ 16 ธันวาคม 2538. ชลบุรี : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา, 2538.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- พรพิมล มโนชัย. รายงานการวิจัยการวิเคราะห์เอกสารอีสาน. มหาสารคาม : สำนักวิทยบริการ และภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- พว. พันธุ์เมฆา. ดิจี 21 : การแบ่งหมู่หนังสือและแผนภูมิการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมของดิวี่ จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
- การแบ่งหมู่หนังสือและแผนภูมิการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมของดิวี่ จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 20. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- พัชนี เชยจรรยา, เมตตา วิวัฒนาบุกุล และฉัตรนันทน์ อนุรักษ์วิวงศ์. แนวคิดหลักจิตศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง, 2538.
- พิณทิพ รื่นวงษา. รายงานการวิเคราะห์สิ่งตีพิมพ์ในมาตรฐานสากลของอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2528-2537. กรุงเทพฯ : ภาควิชาชีวเคมี มหาวิทยาลัย

มหิตล, 2538.

ภารดี มหาจันทร์. การศึกษาสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนในแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. กรุงเทพฯ : กองวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2533.

ภารดี มหาจันทร์ และคนอื่น ๆ. รายงานการศึกษาผลกระทบและสู่ทางการลงทุนด้านสังคมในพื้นที่ภาคตะวันออก. ชลบุรี : โครงการจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2540.

มหาวิทยาลัยบูรพา. คู่มือการศึกษานิเทศระดับบัณฑิตศึกษา 2544. ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย, 2544.

----- . รายงานประจำปี 2544 มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชาการวิเคราะห์สารสนเทศ หน่วยที่ 8-15.

พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535.

ราชบัณฑิตสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :

บริษัทอักษรเจริญทัศน์, 2538.

รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมภาคตะวันออก พ.ศ. 2542. ชลบุรี : สำนักงานสิ่งแวดล้อม

ภาคที่ 3 กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2543.

สมุดรายงานสถิติภาค ภาคตะวันออก พ.ศ. 2536. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2536.

สายฝน บูชา. การวิเคราะห์วารสารสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ระหว่างปี พ.ศ. 2538-2540.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. สรุปและวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

เอกชน พ.ศ. 2526-2536. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาเอกชน, 2537.

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา. รายงานประจำปี 2543-2544. ชลบุรี : สำนักหอสมุด

มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.

สุชาติ เถาทอง. การสำรวจและการศึกษาแหล่งข้อมูลพื้นฐานทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

พื้นถิ่นในภาคตะวันออก (ศิลปกรรม-ศิลปหัตถกรรม). ชลบุรี : คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543.

สุภางค์ จันทวานิช. วิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

----- . เอกสารการสอนชุดวิชาสถิติและการวิจัยสื่อสารมวลชน หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2531.

สุรเดช พิเศษ. การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียนใน

ประเทศไทย พุทธศักราช 2519 ถึง 2529. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

- สุวันนา ทองสีสุขใส และอัจฉรา จันทร์สุวรรณ, บรรณาธิการ. **หนึ่งทศวรรษข่าวยานทั้งสมุด**
มหาวิทยาลัย ส่วนภูมิภาค. ขอนแก่น : ข่าวยานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค, 2539.
- สุวิชัย โกสียะวัฒน์. **แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและผลกระทบต่อการศึกษาของไทย**
ในต้นทศวรรษที่ 21 (พ.ศ. 2543-2553) : การศึกษาเฉพาะภูมิภาคตะวันออกของไทย.
ชลบุรี : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2542.
- ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก.** [แผ่นพับ]. ชลบุรี : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.
- อาภากร สุวรรณธรรม. **การศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาในสิ่งพิมพ์สำหรับเด็กวิชาพืชสวนที่มีอยู่**
ในสำนักหอสมุดกับรายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาพืชสวน มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒประสานมิตร, 2530.
- อุทุมพร จามามาน. **การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.
- Berelson, Bernard. **Content Analysis in Communication Research.** New York : Hafner, 1971.
- Cooper, Susan Annette. "A Content Analysis of Selected World War II-Related Juvenile Fiction by
American and British Authors." **Dissertation Abstracts International.** 52 (12) : 4130-A ;
June 1992.
- Fenekes, Robert William. "A Study of the Relationship Between the Book Collection and the
Curriculum at Cleveland State Community College." **Dissertation Abstracts**
International. 35 (8) : 4574-A ; January 1975.
- Harriman, Vernon Joseph. "The Inclusion of Modern Chemistry in Current Secondary Chemistry
Textbook." **Dissertation Abstracts.** 21 : 1423 : December 1960.
- Hess, Marie Ann. "A Content Analysis of the Journal of Continuing Education in Nursing from
1980 to 1994." **Dissertation Abstracts International.** 57(06) : 3655-B ; December 1996.
- Holsti, Ole R. **Content Analysis for the Social Science and Humanities.** London : Addison-
Wesley, 1969.
- Krippendorff, K. **Content Analysis : an Introduction to Its Methodology.** Newbury Park, Calif.
: Sage, 1980.
- MacRoberts, M. H. and B. R. MacRoberts. "Citation Content Analysis of a Botany Journal."
Journal of the American Society for Information Science. 48(3) : 274-275 ; March
1997.
- Stemler, Steve. "An Overview of Content Analysis." **Practical Assessment Research &**

Evaluation. [Cuisine] : Available : <http://erical.net/pare/getvn.asp?v=7&m=17>

(Access date : July, 6, 2001)

Yang, Tai-enn. "Factors Affecting Foreign News Coverage ; United State and British media Coverage of the Soviet (1931-1932) and Chinese (1959-1961) Famines" **Dissertation Abstracts International.** 57 (09) : 3730-A ; March 1997.